

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 24

Penktadienis, Birželio (June) 26, 1959, Toronto, Ontario

M E T A I XXVIII

Ministrų Pasitarimas Pertrauktas; Eisenhower Kalba Gan Pesimistiškai

Liaudies Balso Metinis Piknikas Buvo Sėkmingas

GENEVA. — Užsienio reikalų ministrų pasitarimas pertrauktas dviem savaitėm, iki liepos 13. Kol kas nepadaryta jokio susitarimo. Bet paskutinėm dienom Vakarai padarė mažas nuolaidas. Jie šiuo sumažinti ginkluotas jėgas Berlyne, sumažinti propagandą ir leisti vokiečiams perimti kontrolę, bet tik kaip TSRS agentams.

Tarybų Sąjunga, iš savo pusės, parodė sutikimą leisti Vakarams pasilikti Berlyne dar metams laiko, jeigu jie bus linkę padaryti vakarinę miesto dalį neutraliu miestu vėliau. Bet ši sąlyga visai nepatinka Vakarams.

Tarybų Sąjunga ir Britanija linkusios manyti, kad yra pagrindas susitarimui, bet prezidentas Eisenhower sako, kad jis nematęs galimybių viršūnių susitikimui, jeigu Tarybų Sąjunga neatsisako nuo reikalavimo, kad Vakarai turėtų atpleisti Berlyną.

Vakarų Vokietijos kancleris Adenaueras varo propagandą, būk Tarybų Sąjunga nori sukoministinti ne tik likusią Berlyno dalį, bet ir visą vakarinę Vokietijos dalį. Atrodo, kad amerikiečiai linkę patūravoti Adenauerui.

WASHINGTON. — Kongresmanų ir senatorių tarpe reiškiasi įdomūs posukis. Eilė žymių asmenų keičia nuomonę. Jie linksta prie tokios pozicijos, kad negalima daryti sutarties pertraukti nuklinius bandymus. Jie pradeda kalbėti apie intensyvius bandymus. Dėl to, ir stokos susitarimo Genevoj, Eisenhoweras pasisako prieš viršūnių susitikimą.

Kongresmanai nori mažesnių atominių bombų, kurios būtų tinkamos naudojimui taip vadinomuose aprubežiuotuose karuose. Didžiosios bombos tinkamos tik dėl visuotino karo. Norint pagaminti mažesnes bombas, reikalinga visos eilės naujų bandymų.

Tokiu būdu, Washingtono vėjai gana šalti. Jie žlugdo viltis, kad būtų galima susitarti.

GRUPĖ MOKSLININKŲ VYKSTA MASKVON

WASHINGTON. — Keliasdešimts įžymiausių Amerikos mokslininkų sekaitį mėnesį išvyksta Tarybų Sąjungon, kur dalyvaus dviejose tarptautinėse mokslininkų konferencijose.

Pirmoji mokslininkų konferencija įvyks Kieve, liepos 15-25 dienomis. Konferencijose dalyvaus mokslininkai iš apie 60 šalių.

Maži Automobiliai Konkuruos Didelius

FORT ELGIN. — Auto u-nijos Kanados Taryba savo konferencijoj čia priėmė protestą prieš Fordo, General Motors ir Chryslerio korporacijas, kurios pranešė, kad pasirošusios gaminti ir mažus automobilius.

Taryba sako, kad amerikiečių korporacijos su savo mažais automobiliais konkuruos savo didelius automobilius, o europiniai maži automobiliai taip ir liks be konkurencijos.

Tarybos nuomone, tokia programa nieko gera nežada dėl auto darbininkų. Jiems naudos nebus, jei vietoj didelių bus gaminami maži. Taryba nori, kad amerikiniai ir kanadiški maži automobiliai sudarytų konkurenciją europiniams mažiems automobiliams.

POTVINIAI PIETINĖJ KINJOS DALYJ

HONG KONG. — Milijonai žmonių kovoja prieš vandenį, kuris liejasi iš Pearl upės pietinėj Kinijoje.

Vanduo taip aukštai pakilęs, kad grumoją pavojus milijonams žmonių.

200,000 ŽIŪREJO ORLAIVIŲ PARADO

PARYŽIUS. — Virš 200,000 francūzų žiūrėjo dženinių orlaivių parado. Orlaiviai buvo iš abiejų pusių "geležinės uožulaidos".

ADENAUERIS DAR PARODYSIĄS "KĄ GALI"

BONA. — 83 metų senis kancleris Konrad Adenauer sakė, kad jis pasitrauks iš kanclerio vietos, kai atsiras "tinkamas įpėdinis".

O tas gali įvykti ne anksčiau, kaip 1962 metais, kai Vakarų Vokietijoje bus praejė parlamentiniai rinkimai ir krikščionių demokratų partija turės užtikrintą galią.

Audra Pražudė 39 Žuvininkus

ESCUMINAC. — St. Lawrence įlankoj siautė tokia audra, kad bangos kartais siekė 50 pėdų aukščio. Šion audron pakliuvo nemažai žuvininkų. Ne visiems pavyko išsigelbėti.

Iš 50 salmono žuvininkų laivų, kurie buvo pagauti audros, keli negrįžo. Dvylika žuvininkų žuvo, o 27 laikomi dingusiais. Prisišijoma, kad ir jie bus žuve.

Orlaiviai ir laivai, kurie po audros žvalgė įlanką, raportavo, kad laužo pilna apylinkė.

Žuvininkai nebuvo pasirošę tokiai audrai. Oro pranešėjai sakė, kad vėjas bus iki 15 mylių per valandą, o tikrenybėje pakilęs iki 75 mylių per valandą.

Peace River Duos Elektra

VICTORIA, B. C. — Peace River Power Development Co. prezidentas pareiškė, kad Peace River vanduo gali būti pakinkytas duoti elektrą Britų Kolumbijos žemutinei daliai su 1965 metais.

Kada visas projektas bus įgyvendintas, jeigu jis bus įgyvendintas, duos elektros 4,000,000 arklių jėgos. Bet ir išlaidos bus didelės — \$1,000,000,000.

Pradžioje bus gaunama iki 500,000 kilovatų.

Kompanijos direktoriai turės susirinkimą liepos 7-8, kuriame svarstys, kaip sukelti \$500,000,000 dėl pirmosios projekto pusės.

TORONTO. — Praėjusį sekmadienį, Eldorado parke, įvyko 27-tas LB metinis piknikas, suruoštas torontiečių ir hamiltoniečių. Jis buvo visais atžvilgiais pasėkmingas.

Svarbiausia pikniko atrakcija buvo pikniko žvaigždės dėstas. Buvo trys kontestantės: R. Paužaitė, M. Skinulytė ir R. Leskevičiūtė. Kontestą laimėjo R. Paužaitė. Tai buvo jau trečias bandymas. M. Skinulytė buvo pikniko žvaigždė praėjusiais metais. R. Leskevičiūtės bandymas buvo pirmas. Skaitant vieną balsą 1 c., jos gavo balsų sekančiai: R. Paužaitė 52,853 balsus, M. Skinulytė — 31,500 ir R. Leskevičiūtė — 18,800.

Moterys paruošė labai didelį taip vadinamą "garbės stalą", prie kurio buvo pavaišinti visi laimėjusieji tą teisę. Bet maisto tiek daug buvo, kad paskui didžiama pikniko dalyvių buvo pakviesti pasivaikinti.

Buvo visa eilė gražių do-

vanų, kurios buvo išleistos ant laimėjimų ir davė laikraščiu gražios paramos. Apie tai smulkiau praneš komitetas.

Piknike, be torontiečių ir hamiltoniečių, buvo svečių iš toliau. Iš Rochesterio buvo Černiauskai, Barauskas ir Usevičienė. Tai labai geri LB rėmėjai. Jie kasmet atsilanko ant LB parengimų ir gausiai paremia. Iš Detroito buvo biznieriūs A. Vane. Jis yra savininkas Scotty's Inn, kuri randasi kitoj pusėj gatvės naujai atidarytos Grey Hound busų stoties. Scotty's Inn randasi 330 E. Congress, Detroit. Beje, Mr. Vane žmona yra buvusi torontietė. Kuriems teks keliauti ar būti arti tos vietos, kviečiamai užėti.

Iš Windsorio buvo S. Paberalis, uolus LB rėmėjas. Nuo tabako farmų buvo F. Kelly, taipgi didelis LB patriotas ir rėmėjas. Iš Londono buvo Pajuodžiai, Kisieliai ir Byras. P. Gavėnas iš Delhi apylinkės, ir daugelis kitų.

Piknikas buvo labai gyvas, visi aktyviai dalyvavo visokiuose laimėjimuose. Girdi, mes atvažiuom ne tik pabūti tyrame ore, bet ir paremti savo spaudą. Vieta taipgi buvo gana jauki. Tiktal šaltų gėrimų buvo mažoka, tad teko pakentėti troškulių.

Britai Prekiauja Su Tarybų Sąjunga

LONDON. — Per praėjusius du mėnesius Britanija pardavė Tarybų Sąjungai kapitalinių įrankių beveik už \$112,000,000.

Tarybų Sąjunga pareiškus norą pirkti Britanijoje už \$1,960,000,000 per sekančius penkis metus, jeigu Britanijos gaminiai atitiks Tarybų Sąjungos pageidavimus.

Dėl vieno cukraus fabriko Tarybų Sąjunga pirko Britanijoje įrankių ir mašinų už \$4,200,000.

Britanija nori atremti kompeticiją iš kitų Europos šalių, vyriausiai Vakarų Vokietijos.

Bijo Kanados Konkurencijos

CHICAGA. — Amerikos Farmų Biurų Federacija šaukia vyriausybę ruošti sutikti Kanados kompeticiją kiaulių rinkoj.

Ji sako, kad Kanados vyriausybė ruošiasi pakeisti savo politiką kiaulienos klausimu. Vietoj mokėti fermeriams, kad jie neparduotų kiaulienos pigiau, kaip \$20.00 už 100 svarų, Kanados vyriausybė damokėsianti fermeriams skirtumą.

Girdi, Kanados fermeriai dabar galėsią parduoti Amerikoj savo kiaulieną pigiau, negu vietos kiaulienos kaina, o Kanados vyriausybė jiems primokėsianti už parduotą kiaulieną skirtumą.

MIAMI, Fla. — Tornado pajėgumo viesulas ir nepaprastai gausus lietus pridarė nuostolių už 5 milijonus dolerių. Virš 100 žmonių sužeista.

Pasidairius po Kanadą

Vasariniai darbai sugėrė nemažą skaičių bedarbių, bet neatrodo, kad pajėgtų sugerti visus.

Dominijos statistikų biuras sako, kad gegužės 16 dieną Kanadoje buvo dar 334,000 bedarbių. Prie to, 20,000 buvo atleista laikinai. Nepilnai dirbančių taipgi buvo 39,000.

Dominijos statistikų biuro apskaičiavimu, šiemet bedarbių skaičius 10 procentų mažesnis, negu buvo pernai šiuo metu.

Reikia čia pastebėti, kad Dominijos statistikų biuras visuomet paduoda mažesnius skaičius, negu samdos biuras, kuris remiasi savo skyrių pranešimais, paruoštais pagal užsiregistravusių bedarbių skaičius.

Čarteriuotų bankų atstovas siūlė, kad parlamentas priimtų įstatymą, leidžiantį bankams imti daugiau negu 6 procentus iš skolintojų. Tas, sakė jis, padėtų kovoti prieš infliaciją. Kitaip sakant, žmonėms būtų sunkiau skolintis.

Ar tas padėtų sulaikyti infliaciją, sunku pasakyti. Žmonės skolinasi ne dėl to, kad būtų lengva pasiskolinti. Jūs stumia į skolas reikalas. Padidinus procentus, aišku, skolininkų padėtis pasunkėtų, bet reikalo nesumažintų.

Kalbant apie paskolas, reikia prisiminti, kad Kanados vyriausybė gražiai skuta taksų mokėtojus.

Pavyzdžiui, ji gauna pinigų iš žmonių pavidale taksų. Paskui tuos pinigus sko-

lina tiems, kurie perka namus, už ką jau ima 6 procentus palūkanų.

Ar nebūtų geriau, kad valdžia sumažintų taksus? Tuomet žmonėms nereiktų tiek daug skolintis ir už savo pinigus mokėti valdžiai 6 procentus.

Siaučiant dideliame vėjui kilo gaisras nedideliame miestelyje 35 mylios į pietvakarius nuo Ottawos. To miestelio vardas — Lanark.

Gaisrininkai buvo sukviekti iš visos apylinkės, bet gaisras plėtėsi taip greitai, kad gaisrininkai nepajėgė sulaikyti. 35 pastatai, \$2,000,000 vertės, buvo paversti pelenais. 43 šeimos liko be namų. 17 biznio užvedimų sudegė. Liko tik vienas bankas, maisto krautuvė, restoranas, dvj gazolino stotys ir spaustuvė.

Kanadietis

Kairiosios Jėgos Laimėjo Rinkimuose I Sicilijos Srities Susirinkimą

ROMA. — Paaikėjo birželio 7 d. įvykusių rinkimų I Sicilijos srities susirinkimą (parlamentą), kuriuose dalyvavo beveik du su puse milijono rinkėjų, galutiniai rezultatai. Rinkimų rezultatai rodo kairiųjų partijų laimėjimą. Italijos Komunistų partija gavo 531 tūkstantį balsų ir turi dabar Sicilijos parlamente 21 vietą. (1955 metų rinkimuose Komunistų partija surinko 483 tūkstantčius balsų ir turėjo srities susirinkime 20 vietų). Pagerino savo pozicijas ir Italijos socialistų partija. Už jos kandidatų buvo paduota 237 tūkstančiai balsų ir dabar parlamente ji turi 11 vietų. (Praėjusiuose rinkimuose socialistai gavo 225 tūkstantčius balsų ir turėjo parlamente 10 vietų.)

Kartu krikščionių demokratų partija, beveik 12 metų viešpatavusi Sicilijos parlamente, neteko trijų vietų ir dabar turi 34 vietas. Rimtai pralaimėjo taip pat vadinamoji demokratų partija (monarchistų susivienijimas, liberalai ir socialdemokratai).

Kaip nurodo demokratinė spauda, Sicilijoje yra daug labai aštrių ekonominių ir socialinių problemų: Sicilijoje labai didelis bedarbių skaičius, yra žymus skirtumas tarp Italijos šiaurės rajonų ir Sicilijos darbo žmonių darbo užmokesčio, didelių sunkumų turi smulkūs ir vidutiniai įmonininkai ir dėl to jie negali išlaikyti labiau išsivysčiusių šalies rajonų įmonininkų konkurencijos.

Per praėjusius penkis metus Kanados taksų mokėtojų kainavo \$135,680,000 laikymas elevatoriuose ir sandėliuose kviečių perversiaus. Tiek tai federalė vyriausybė išleido nuomai tų elevatorių ir sandėlių.

Jeigu Kanada būtų atidavus veltui tuos kviečius žmonėms, kurie kenčia alkį įvairiose pasaulio dalyse, ji būtų sutaupiusi virš minėtą sumą.

Visi didlapiai lenktyniuojasi ryšium su karalienės Eilžabetos maršrutu po Kanadą. Ją sekios didžiulė armija reporterių ir fotografų. Vien Globe and Mail (Toronto) paskyrė 62 asmenis.

Per visą tą laiką didlapiuose visas kitas žinias ir atvaizdus nustumus nuo didlapių puslapių karalienės kelionės aprašymai ir atvaizdai.

Rinkimų baigme mėgino paveikti įvairios tiek pačios Italijos, tiek ir užsienio reakcinės jėgos. Italijos pramonininkų konfederacija perdavė krikščionių demokratų partijos rinkiminei kampanijai 600 milijonų lyrų. Amerikos spauda visą laiką ragino amerikiečius — išseivius iš Sicilijos siųsti "masę laišku", kad jie balsuodami "išgelbėtų salą iš komunizmo". Į šį reikalą įsikišo net katalikų bažnyčia, kuri reikalavo, kad rinkėjai balsuotų už krikščionių demokratų partiją. Vatikanas paskelbė, kad tie, kurie balsuos už kairiuosius kandidatus, turės būti atskirti nuo bažnyčios.

Tačiau ši kampanija nepavyko, ir naujame Sicilijos parlamente, kaip pažymi spauda, matyti aiškus posūkis į kairę.

Italijos Komunistų partija stojo rinkimuose su Sicilijos industrializavimo, išvadavimo iš priklausomybės monopolijoms, agrarinės reformos vykdymo, programa, skelbti reikalavimą likviduoti stambios dvarininkinės žemėvaldos sistemą, plačiai tiesti kelius, statyti ligonines ir mokyklas, likviduoti nedarbą.

WASHINGTON. — JAV ir Lenkija pasirašė sutartį pagal kurią JAV parduos Lenkijai maisto perversių, sumoje \$44,000,000. Lenkija mokės zlotais.

JAV taipgi duos Lenkijai \$6,000,000 kredito, iš kurių Lenkija išleis \$2,000,000 ant polio čiepy.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komiteto Įsteigtas KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri gražinama nustojus naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugražinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norintius naudotis knygynu prašome išsikirpti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

MAIŠTININKAS. I. Lapienis. Vaikystės prisiminimai taikyti vidutinio mokyklinio amžiaus vaikams. Knyga 152 puslapių. Knygyne Nr. 317.

VAIKAI IR ŽVĖRIUKAI. O. Perovskaja. Vaikystės prisiminimai. Mokyklinio amžiaus vaikams. Knyga 220 puslapių. Knygyne Nr. 318.

PARTIZANŲ SŪNŪS. R. Rimgaila. Aprašymai iš partizanų gyvenimo. Knyga 64 puslapių. Knygyne Nr. 319.

NELINKSTA VĖTROJ AŽUOLAI. Vincas Giedra. Eilėraščiai. Knyga 96 puslapių. Knygyne Nr. 320.

ŽMOGAUS DALIA. M. Šolochovas. Apsakymas. Knyga 64 puslapių. Knygyne Nr. 321.

GRUZIJS KALNUOSE. Aleksandras Kazbergis. Aprašymai. Knyga 180 puslapių. Knygyne Nr. 322.

PRIE BALTOJO TADŽO. Vacys Reimeris. Eilėraščiai. Knyga 52 puslapių. Knygyne Nr. 323.

RUDINAS. I. Turgenevas. Romanas. Knyga 252 puslapių. Knygyne Nr. 324.

KAZOKAI. L. Tolstojus. Kaukazo apsakos. Knyga 296 puslapių. Knygyne Nr. 325.

KAIP BUVO GAMINAMAS ROBINZONAS. I. Ilfas-E. Petrovas. Feljetonai. Knyga 416 puslapių. Knygyne Nr. 327.

SENOJI PRANCŪZIJA. R. Martenas diu Garas. Kaimo vaizdeliai. Knyga 176 puslapių. Knygyne Nr. 328.

SERIOŽA. Vera Panova. Vaizdeliai iš mažo berniuko gyvenimo. Knyga 188 puslapių. Knygyne Nr. 329.

PIRMIEJI METAI. Juozas Paukštelis. Romanas. Knyga 382 puslapių. Knygyne Nr. 330.

AUKSO ROŽE. K. Kautovskis. Pastabos apie rašytojo darbą ir apsakymai. Knyga 320 puslapių. Knygyne Nr. 331.

RAGANIUS. Vincas Krevė. Prieškarinių laikų sodžiaus gyvenimo šešėliai. Knyga 280 puslapių. Knygyne Nr. 332.

VEJŲ PAGAIREJ. Mykolas Sluckis. Novelės. Knyga 320 puslapių. Knygyne Nr. 333.

SALOMEJA NĖRIS, RAŠTAI. Tomas I. Eilėraščiai ir poemos. Knyga 584 puslapių. Knygyne Nr. 334.

SALOMEJA NĖRIS, RAŠTAI. Tomas II. Eilėraščiai ir vertimai. Knyga 860 puslapių. Knygyne Nr. 335.

SALOMEJA NĖRIS, RAŠTAI. Tomas III. Proza, publicistika, dienoraščiai, laiški ir kt. Knyga 636 puslapių. Knygyne Nr. 336.

KRIAUCIUS MOTIEJUS. Kazys Binkis. Satyrinė poezija. Knyga 256 puslapių. Knygyne Nr. 337.

KOVINGOJI JAUNYSTĖ. Įvairių autorių. Poezijos antologija. Knyga 124 puslapių. Knygyne Nr. 338.

SU PAVASARIU. Vacys Reimeris. Eilėraščiai. Knyga 190 puslapių. Knygyne Nr. 339.

SAULĖS TAKU. Aleksys Churginas. Eilėraščiai. Knyga 124 puslapių. Knygyne Nr. 340.

ARTOJELIAI. Teofilis Tilvytis. Lietuvos liaudies vargų ir išsivadavimo kovų siluetai. Knyga 100 puslapių. Knygyne Nr. 341.

SVIESI DIENA. V. Valsiūnienė. Eilės ir poemos. Knyga 120 puslapių. Knygyne Nr. 342.

IS ŠIRDIES. V. Valsiūnienė. Poezija. Knyga 96 puslapių. Knygyne Nr. 343.

J. LUNSKY

AKTŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištiria
akių nervus, nuo kurių pa-
eina nervuotumas ir galvos
skaudėjimas. Pritaiko aki-
niu.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Akių ir Akinių
Specialistas

J. E. Merritt & Son
Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antradi., Ketv. ir Penkt.
vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

TARYBŲ LIETUVOJ

Techninės Bibliografijos Leidiniai

VILNIUS. — Lietuvos Liaudies ūkio tarybos Centrinė mokslinė - techninė biblioteka išleido bibliografinę rodyklę, kurioje pažymėti kapitalistinių šalių moksliniai - techniniai žurnalai, gauti mūsų respublikoje 1958 metais.

Leidinyje apima apie 300 užsienio periodinių leidinių, išeinančių anglų, vokiečių, prancūzų, italų ir kitomis kalbomis. Pasinaudojus juo, galima tuoj nustatyti, ar žurnalo ieškoti Mokslų akademijos Centrinėje bibliotekoje, ar kreiptis į Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko vardo universiteto mokslinę biblioteką, ar prašyti, kad leidinys būtų atsistatęs iš Kauno, iš Respublikinės arba Politechnikos instituto bibliotekų.

Nemaža techninių žurnalių gauna ir įmonių bibliotekos. Rodyklėje pažymėta, kokius periodinius leidinius gauna Vilniaus elektros skaitiklių gamykla, "Kauno audinių" fabrikas, "Drobės"

vilnionių audinių fabrikas ir kiti.

Šiomet Centralinė mokslinė - techninė biblioteka jau išleido rodykles "Nauja mėsos pramonėje" ir "Lietuvos TSR gamybos novatoriai". Netrukus išeis iš spaudos leidiniai "Chemija ir chemijos pramonė Lietuvoje", "Naujos statybinės medžiagos", "Daugiau gerų baldų".

Iš Trijų Bulvių

Prieš trejus metus iš Leningrado žemės ūkio instituto agronomas Pranas Petronis parsivežė tris bulves. Tai buvo prof. Veselovskio išvesta nauja bulvių veislė "Hibridas 2,4". Parsivežęs bulves agronomas pavasarį padiegė Ariškės tarybinio ūkio inspekte. Rudenį iš trijų bulvių buvo gauta 29 kg sėklos.

Šias bulves agronomas vėl pasodino.

Po trejų metų bulvėmis "Hibridas 2,4" buvo apšodinta 0,5 hektaro. Iš jų prikasta 12 tonų gumbių. Vadinasi, vidutinis derlius iš ha apie 24 tonas.

Dabar naujos veislės bulvėmis tarybinis ūkis apšodino 5 hektarus žemės.

Agronomas Petronis bulvių "Hibridas 2,4" pasiuntė į kitus kolūkius. Iš visur gaunami geri atsiliepimai. Agronomas Žagrakalis iš Biržų rajono rašo, kad iš 22 veislių bulvių, kurias jis augina bandymui, "Hibridas 2,4" yra pačios derlingiausios.

Aleksandras Kezys

Iš BERLYNO

Iš Berlyno grįžo kompozitorius prof. B. Dvarionas. Jis dalyvavo Vokietijos Tarybų Sąjungos draugystės savaitės iškilmėse.

Draugystės savaitės metu prof. B. Dvarionas dirigavo simfoniniam orkestrui šešiuose Vokietijos Demokratinės Respublikos miestuose. Vertė iš rusų kalbos G. Seitmedovas. Knyga skirta vyresniojo mokyklinio amžiaus vaikams.

Varniuose įvyko pirmasis jungtinis Žemaitijos mokytojų ir kultūros darbuotojų festivalis. Jame dalyvavo Užvenčio, Šilalės ir Varnių rajonų pedagogai, kultūros įstaigų darbuotojai, svečiai. Nuotraukoje: trijų rajonų delegatai uždega festivalio laužą Varniuose.

Lietuvių Kūryba Estų Kalba

Michkelis Lodus estiškam skaitytojų jau yra išvertęs gerą pluoštą mūsų literatūros trumpojo žanro kūrinii. Jis supažindino Estijos skaitytojus su S. Nėries eilėrašciais "Mylima" ir "Sesuo, žydrioji Vilija", Liudo Giros "Dul-dul dūdelė", Strazdo "Varnu", Biliūno apsakymu "Kliudžiau", Lazdynų Pelėdos "Davatka". Neseniai Tartu miesto dienraštis išspausdino jo išverstą P.

Cvirkos apsakymą "Sken-duolis" ir V. Bubnio — "Vėjas nuo Nemuno" bei Done-laičio "Metų" fragmentą.

Šiuo metu jis baigia versti P. Cvirkos "Ąžuolo šaknis". Artimiausiu laiku jis supažindins estus su mūsų liaudies pasaka "Eglė — žalčių karalienė", Biliūno apsakymu "Brisiaus galas", Lazdynų Pelėdos apsakymu "Paleistuvė" ir Putino romano "Altorių šešėlyje" antro tomo šeštu skyriumi.

Michkelis Lodus yra Tartu miesto studentas, jis moka lietuvių kalbą. Charakteringa, kad jis ir diplominiam darbui pasirinko temą: "Lietuvių literatūros interpretavimas Estijoje".

Lietuvių Rašytojų Kūriniai Kinų Kalba

Sanchajuje, Vaikų literatūros leidykla išleido lietuvių rašytojų apsakymų rinkinį. Jame patalpinti J. Žemaitės, J. Biliūno, P. Cvirkos, J. Janonio, A. Baužos, A. Baltrūno, M. Sluckio, J. Dovydaičio, H. Korsakienės ir kitų lietuvių rašytojų apsakymai. Kūriniai į kinų kalbą vertė Čzen Siao-ši ir Mac-gen. Leidinio pradžioje trumpas straipsnis apie Lietuvą.

To pat miesto leidykla "Naujos žinios" išleido kinų kalba knygą "Lietuvos Tarybų Socialistinė Respublika".

KINO ARTISTAI — MOKSLEIVIŲ SVEČIAI

Tokių svečių Merkinės vidurinės mokyklos moksleiviai iki šiol dar neturėjo, — pas juos apsilankė kinofilmo "Julius Janonis" statytojai. Filmo režisierius B. Bratkauskas, vaidinusiųjų filme aktorai papasakojo apie savo darbą. Susitikimo pabaigoje buvo demonstruojamas meninis filmas "Julius Janonis".

LIETUVOS TSR MINISTRŲ TARYBA

Albinas Likas
Lietuvos TSR Teisingumo ministras

Alfonsas Gilevičius
Lietuvos TSR Vidaus reikalų ministras

Vytautas Vazalinskas
Lietuvos TSR Žemės ūkio ministras

Aleksandras Drobns
Lietuvos TSR Valstybinės plano komisijos pirmininkas

Algirdas Žukauskas
Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Valstybinio mokslinio technikos komiteto pirmininkas

Pranas Olekas
Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Tarybinės kontrolės komisijos Pirmininkas

Stasys Vabalevičius
Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Valstybinio statybos ir architektūros reikalų komiteto Pirmininkas

Kazimieras Liaudis
Valstybės saugumo komiteto prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Pirmininkas

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: EMpire 6-4358

UNIJIZMAS IR LAISVĖS

W. A. Campbell, Kanados delegatas nuo samdytojų Tarptautinės Darbo Organizacijos konferencijoje Genevoje, Canadian Westinghouse Co. Ltd. viceprezidentas, siūlė, kad būtų iširtas privalomas priglūjimas prie unijos taip vadinamoje uždaroje sąjose. Jo nuomone, toks privalomas priglūjimas prie unijos yra pažeidimas pamatinių žmogaus teisių.

Jis dar pažymėjo, kad kuomet kuri unija remia finansiniai kokią nors darbininkų partiją, tai ji taip pat laiko demokratiją, nes ji naudojami pinigais ir tų narių, kurie nepritaria tokiai partijai.

Vieną žodžiu, ponas Campbell norėjo persistatyti Kanados darbininkų teisių gynėju. Kad tai apgavystė, mes galime greitai pamatyti.

Kada Kanadoj mažai darbininkų priklausė prie unijų, tai samdytojai visai neskaitė darbininko teisių laukimu pašalindami iš darbo už politinius įsitikinimus. Jei tik sužinojo, kad darbininkas laisvų pažiūrų, tuojuo atleisdavo. Ypatingai greitai atleisdavo, jei pajusdavo, kad darbininkai slaptai organizuojasi į uniją. Tikrai kada unijos tapo tyrtomis organizacijomis, samdytojai buvo priversti "gerbti" darbininko teises turėti politines pažiūras, nors jos ir būtų priešingos samdytojui.

Kas liečia privalomą priglūjimą, tai taip pat visai ne taip yra, kaip ponas Campbell aiškina. Kokia gi demokratija būtų, jeigu vieni darbininkai priglūstų, savo veikla ir pinigais kovotų už geresnį atlyginimą, už geresnes darbo sąlygas, o kiti nieku neprisiidėję naudotųsi tuomi? Unija yra visų darbininkų gynėja ir prie jos turi priklausyti visi, kurie toji įmonė ar įmonėse dirba.

Truputį kitaip yra su rėmimu kokios nors partijos. Bet ir čia yra tam tikra taisyklė, kurios yra prisilaikoma visur. Tai daugumos nuosprendis. Kaip unijose, taip ir įvairiose kitose organizacijose visi klausimai sprendžiami daugumos tarimu. Visur yra skirtingų nuomonių, bet vykdomi daugumos tarimai. Ir paties Campbell kompanijoj tarimai daromi prisilaikant tos sistemos. Jei kurioj unijoj nėra pritarimo vienai ar kitai partijai, tai ji ir neremia nei finansais, nei kaip kitaip. Atrodo, kad būtų nedemokratiška, jei mažumos valią turėtų pildyti dauguma.

Šiais laikais individuališka laisvė yra tikrai mitas. Visame kame dabar veikiama bendruomeniniais pagrindais. Kad ir didžiausias individualizmo šalininkas, jis negali išsiskirti iš bendruomeninio veikimo, iš bendruomeninio gyvenimo. Kiekvienas turi prisilaikyti bendros tvarkos, bendros disciplinos. Kitaip būtų didžiausia anarchija.

SUNKU SKIRTIS SU DOLERIU

M. O. Simpson, United Appeal (Bendro Atsikreipimo) prezidentas, aną dieną nusiskundė, kad turtingieji neužtektinai remia labdaros kampanijas. "Mūsų gydytojai, dantistai, advokatai, inžinieriai ir kiti profesionalai pasirodo labai blogai", sakė jis. "Tikrai 30 procentų mūsų egzokutyvų aukoja ką nors dėl U.A." Maži biznieriiai, su apie 30 samdinių, taip pat mažai aukoją.

Kitu kartu buvo iškelta viršun, kad amerikiečių kontroliuojamos kompanijos visai neremia labdaros kampanijų Kanadoje. Joms net neleidžiama iš centrų Amerikoje.

Taigi, visa labdaros naštos didžiama tenka darbo žmonėms, iš kurių per akis lupami doleriai visokiems labdaros fondams. O tie fondai nuolat auga. U.A. fondas šiemet Toronte nori sukelti \$9,187,500.

Reikia pasakyti atvirai, kad visur kur susiduriama su ta pačia problema. Išrodo, kad juo geriau žmogus stovi finansiniai, tuo sunkiau jam išskirti keletą dolerių kokiems nors visuomeniniams reikalams. Žinoma, yra ir išimčių.

Kas Naujo Pasaulyje

Generolas Lauris Norstad, kalbėdamas Munchene, išreiškė viltį, kad neužilgo Vakarų Vokietijos armija turės atominius ginklus.

Jis taip pat sakė, kad bėgyje 18 mėnesių NATO turės tiek jėgų, kiek numatyta, įskaitant dar 5 vokiečių divizijas ir 2 francūzų.

Taigi, vos spėjo išdžiūti praėjusio karo metu pralietas kraujas, o vokiečiai vėl bus apginkluoti iki dantų, plus atomines bombas.

Bet istorija gali iškrėsti špōsą. Ji ne vieną kartą taip padarė. Ir prieš praėjusį karą Amerikos kapitalistai rėmė Vokietijos nacių intrygą, tikėdamiesi, kad jie panaudos tą paramą prieš Tarybų Sąjungą. Dalykai taip susipainiojo, kad jie buvo atsukti prieš geradėjus. Niekas negali šiandien užtikrinti, kad vokiečiai negalėtų atsukti prieš savo geradėjus. Daugelyje šalių amerikiniai šelpėjai jau dabar neapkenčiami.

Indijoje, Keralo valstijoje, dešimieji, neišskiriant nei Nehru vadovaujamos partijos lyderių, daro provokacijas viena po kitos. Jų provokacijos jau kainavo kelio-liką gyvybių.

Tie "demokratijos mylėtojai" nori smurtu pašalinti komunistų vadovaujamą toį valstijoje valdžią, visai ne laukdami rinkimų. Jie tai daro todėl, kad komunistų vadovaujama valdžia nori pr-

vesti žemės reformą, kuri palies dvarponių interesus. Jiems stovi klausimas: Ar dabar ar niekad. Jeigu jie leis tai valdžiai praveisti reikalingas reformas, tai žmonės dar labiau rėms tą valdžią.

Ir Kubos reakcionieriai pradeda savo akciją prieš Fidelio Kastro valdžią, taip pat ruošiančią žemės reformą. Tenai, matyti, veikia ir JAV korporacijų agentai. Daugiausia būtų paliesta amerikiečių kompanija, valdanti didžiausius plotus žemės.

Aną dieną reakcionieriai išsprogdino tris bombas Havanos mieste, Kubos sostinėje, kuomet premjeras Kastro kalbėjo į visuomenę, ragindamas remti jo valdžios ekonominę programą.

Saugumo organai suėmė po visą Kubą 180 lyderių, suokalbautojų prieš Kastro vyriausybę.

Dideli neramumai beveik visose Lotynų Amerikos šalyse. Net ir Argentinoje padėtis darosi labai įtempta.

Praėjusios savaitės pabaigoje buvo pranešta, kad Frondizio valdžia įsakius suminti tris admirolus ir vieną generolą, bet vargiai bus galima tai padaryti. Armijos galvos atsisako klausyti karo ministro ir jo pavadotojo. Jos reikalauja jų pasitraukimo.

Militariniai lyderiai nori tyrinėjimo. Jie įtaria, kad

prezidentas Frondizi buvo susitaręs su Peronu dar pirm rinkimų ir todėl peronistai palaikę Frondizį.

Spaudoje pasirodė spėjolimai apie tą amerikiečių orlaivį, kuris buvo apšaudytas prie šiaurinės Korėjos.

Sakoma, kad jis skrido su slapta misija, su slaptais įtaisais. Tie įtaisai buvę užėmę nekurių šaudyklių vietą. Vienas spėjimas teigia, kad orlaivis bandė kokias tai priemones, norėdamas patirti, ar "priešo" radaras ir radijas negalėtų būti sudrumstinti.

Bendrai, jau apie 30 amerikiečių orlaivių buvo pakliuvę į tokias bėdas, landydamie palei svetimų šalių pasienius.

Tai Vakarų Vokietijos kancleris K. Adenaueras jau nebebus prezidentu. Jam pagailo kanclerystės. Senis, matyti, pabijojo, kad kas kitas gali neišlaikyti linijos, kurią jis vedė.

Dėl jo apsivertimo krikščionių demokratų partijoj buvo didelių ginčų, bet visi buvo priversti nusileisti seniui.

Japonijos ir šiaurinės Korėjos Raudonojo Kryžiaus organizacijos susitarė dėl repatriacijos iš Japonijos 500,000 korėjiečių, iš kurių labai daugelis nori grįžti į šiaurės Korėją. Japonijoj jie gyvena labai skurdžiai.

Bet ši repatriacija susiduria su keblumais. Pietinės Korėjos valdžia su seniu Rhe priešakyje grumoją užpuolimu ant laivų, kurie gabens tuos repatrijantus. Tuo tarpu nutraukė prekybinius santykius su Japonija už tai, kad sutinka išleisti korėjiečius.

Maskvoje lankėsi JAV evangelikų pamokslininkas Billy Graham. Kaip turistas, jis pamokslų nesakė, bet lankėsi bažnyčiose ir stebėjo maldininkus, kalbėjosi su religiniais lyderiais.

Dvi H bombos, eksploduotos aukštai virš Pacifiko praejusią vasarą apakino žuikius už 300 mylių nuo eksplozijos vietos.

Viena bomba buvo eksploduota 200,000 pėdų aukštumoje, o kita 100,000 pėdų aukštumoje.

Jungtinėse Valstijose bus gaminami medikaliai instrumentai, kuriuos sukonstruavo tarybiniai ekspertai.

Istorijos Pokštai

A. Baltakis

Bažnyčios bokštai iš tolo Baltuoja... Čionai kitados Viešpatavo niūrūs vienouliai, Ir šaukdavo varpas maldos.

Žmonėm paklusniais būti liepė Tas varpo gaudimas kurtus. Ir tamsūs požemiai slėpė Užkeiktus vienuolių turtus.

Juoda sutana... Tamsios nišos... Juodi vienuolių darbai... Baudžianinkų purvinos vyžos... Ir šitie kurtūs varpai...

Tamsa, ir šviesulio jokio... Apgaulė vien, smurtą matai. Tik bokštai tarytum ant juoko Iš tolo švietė baltai.

Bet mėgsta istorija pokštus Keisčiausius iškrėsti... Ir štai Aukščiau už bažnyčios bokštus Iš kilo nauji pastatai.

Elektros laidus ėmę tiesti Iš čia į visas puses. Tamsybių miestelis ims šviesti, Šviesa jis nuo šiolei garsės!

Pastabos

Kanados "smetonėlė" mėgs ta laikas nuo laiko pažaisti su karaliene Elizabeta. Toks žaidimas eina ir dabar.

Mano manymu, toks žaidimas nesuteikia pagarbos karalienei, nei jokios garbės jiems.

Aš pilnai sutinku su Joyce Davidson pareiškimu ant New Yorko televizijos, kad didžiama kanadiečių į šią žaidynę žiūri indiferentiškai.

"Semtonėlei", be abejonės, tas labai nepatiko.

Albertoj per provincinius rinkimus socialkreditoriai su premjeru Manningu priešakyje nušlavė visus, liberalus, konservatus ir socialdemokratius.

Šiuos žodžius rašant, socialkreditoriai turi 58, jų simpatikai 1, konservatai 1 ir kokie tai kiti 1. Socialkreditoriai dar gali išrinkti 3, o liberalai 1.

Pirmesniuose rinkimuose socialkreditoriai turėjo 37, liberalai 15, konservatai 3, CCF 2 ir neprigulmingi 3.

Daug kam kils klausimas, kodėl liberalai, konservatai ir socialdemokratai taip sumsmuko?

Sunku į tai atsakyti. Tik balsuotojai galėtų atsakyti, kodėl jie nususuko nuo jų.

Kas aišku, tai kad šie rinkimai rodo, jog jie, visi neteko žmonių simpatijos.

Progresyvė Darbo Partija savo pareiškimu nurodo, kad Kanados vyriausybė, eidama prie atominio apsiginklavimo, veda šalį prie visiškos priklausomybės nuo Jungtinių Valstijų.

Ji sako, kad amerikiečiai, turėdami atominius ginklus savo kontrolė, turės savo kontrolė ir Kanados apsigynimą.

Atsisaukimas ragina kanadiečius protestuoti prieš vyriausybės nusistatymą stoti į atominio ginklavimosi lenktynes.

Kanadai, mano manymu, reiktų sekti Franciją atominio ginklavimosi klausimu.

Jeigu amerikiečiai nori padėti atominių ginklų Kanadai, tai juos turėtų kontroliuoti mūsų šalies vyriausybė.

Atominiai ginklai yra labai pavojingas dalykas ir negalima su jais žaisti.

Bendrai, reikia veikti už tai, kad atominiai ginklai būtų visai panaikinti ir niekad niekur nenaudojami.

J. X.

Štai pavyzdys automacijos. Maskvoj, Ordžonikidzės fabrike, 2 specialistai aptarnauja mechanizmą, kuris per valandą apdirba 40 traktorių motorų bloką. Mechanizme yra 315 įrankių, kuriuos varo 37 elektriniai motorai.

Ką Kiti Rašo

Kas neleidžia grįžti?

Lietuvos "laisvintojų" pirmininkas Dr. A. Trimakas atsisaukime į pabėgusius iš Lietuvos nacionalistus šaukia, kad išstremties lietuvių vaikams būtų leista grįžti į savo tėvų žemę ir kurti joje savo tautos šviesią ateitį.

Keistas žmogus tas Trimakas. Norisi jį paklausti: — Kas gi neleidžia lietuviams grįžti Lietuvon? — Jeigu neapsirinku, rodos, Tarybinės Lietuvos vyriausybė pabėgusiems pokario metais iš Lietuvos tebepripažįsta ir tarybinės pilietybės teises.

Su grįžimu Lietuvon būda yra ta, kad jau trečdalis lietuvių dipukų nutautėjo. Tai patvirtina prof. Pakšto statistika.

— S. J. Jokubka

Nieko iš to neišeis

Clevelando Dirvoje tūlas A. N-tis, iš Los Angeles, Cal., rašo:

"Iš kelių vietų pranešta, kad lietuvių parapijinėms bažnyčioms ir jų tenykščiam visam turtui gresia perdavimas į kitataučių rankas. Tai skaudus lietuviams smūgis. Ir, kiek man žinoma, kreipimasis į aukštesnius dvasiškiaus neduoda jokių gerų pasekmių. Iš Los Angeles lietuvių delegacijos net buvo pasijuokta."

Taip, vyskupas turėjo gardaus juoko iš naivių lietuviškų davatkų! Ir kodėl gi jis nesijuokė? Juk visos Romos katalikų bažnyčios priklauso vyskupams, jų nuosavybė. Jie gali daryti su jomis, ką tik nori.

Tikėjimui žvilgsniu: vyskupas yra "ganytojas", o ganomieji parapijonys — "avys". Tuo būdu ganytojas savo avis gali varyti, kur tik nori. Avys yra avys! Jos turi piemenų klausyti. Taip vyskupas ir žiūri į parapijonis.

Teisiniu žvilgsniu: visos romiškos katalikų bažnyčios, ir net klebonijos, priklauso vyskupams. Didžiausia kvailybė yra manyti, kad lietuvių centais pastatyta bažnyčia priklauso lietuviams parapijonams! Niekada to nebuvo ir nebus.

Kai tik bažnyčia pradeda statyti, ji tuojau esti aprašoma vyskupijai. Nors lietuvių parapijonys dažnai didžiuojasi, būk ši ar kita bažnyčia esanti lietuviška ir lietuvių, jie nežino, ką kalba.

Lietuviai Romos katalikai savo bažnyčios niekad neturėjo ir neturi — visos jos yra vyskupų. Lietuviai tik tuo gali didžiuotis, kad, štai, yra bažnyčia, į kurią jie susirenka, išgirsta (jau ne visose!) lietuviškai kunigaikšalbantį ir prašančių pinigų! Lietuviai parapijonys, vadinas, "savo" bažnyčiose turi teisę tik melstis ir aukoti dvasiškai savo centus. Bet tokią pat teisę jie turi kiekvienoje bažnyčioje!

Gal gi ir ateis kada laikas, kai katalikai, pasistatę savo pinigais bažnyčią, galės pasakyti, kad ji tikrai priklauso jiems, o ne vyskupui.

— Laisvė

"Baisusis Birželis"

"Laisvintojų" spaudoje šiom dienom linksniojama "baisusis birželis". Atseit birželis 1940, kada "tautos vadas" Smetona pabėgo per beržyną į Berlyną.

O Lietuvoje buvo ir kitas birželis, 1942 metais, Panevėžiuose, netoli Vilniaus.

Leiskite grigaičiam, šimui, vaidylos priminti vienos dienos įvyki to baisiojo birželio:

"Buvo nužudyta daugiau kaip du šimtai vyrų, moterų ir vaikų. Bet, lyg tyčia, pritrūko šovinių. Vaikų nešaudė. Šautuvų buožėmis jiems triuškinu galvutes... Tai ne-

pirmas toks atsitikimas. Kelios dienos prieš tai užkasinėjo pusgyvius sudaužytus žmones".

Juk tai jūsų draugai taip darė, ponai Lietuvos "laisvintojai"!

Ak, tiesa, didžiama buvo hitlerininkai vokiečiai. Bet ar čia vokiškos pavardės, susipažinkite:

Jankauskas, Rudzinskas, Keizikas, Merkušis, Kevelis, Gailionis ir kiti.

Chicagoje "laisvintojai" šiemet nerengsį viešo minėjimo "baisiojo birželio", nes negavę kas pildytų programą.

Dar nevelu. Dar galite surengti tokį paminėjimą, kokio nesate rengę. Geriausia programa bus — ir jos niekadoms neužmiršite, — jei perskaitysite "KĄ OŠIA PANERIŲ PUSYS". Jei neturite, galėčiau savo egzempliorį paskolinti.

O dabar pacituosiu daugiau:

"Šiandien į mišką atvežė vieną moteris... Jos stovi mašinos ir verkia. Šauliai liepia nusirengti... Moterys jau tik vienuose baltiniuose ir pradeda kažką aiškintis... Šauliai ir policistai muša lazdom per galvas kol moterys neuusirengia nuogai... Paskui atvaro bureliais po penkias prie duobės ir šauda..."

Ar dabar aišku ką ošia Panerių pušys?

— L. Jonikas

Kur siautėja diktatūra

Amerikos Valstybių organizacija, prie kurios priklauso ir ši šalis, nutarė ištirti opią ir komplikotą padėtį Nicaraguoj. Ten prieš Somozos diktatūrą prasidėjo sukilimas. Nicaraguoj karo stovis. Opozicija žiauriai persekiojama. Kaip paprastai tokiuose atsitikimuose diktatūros šulai kaltina komunistus.

Amerikos valstybių konferencijoj prieš Somozos liką aštriai pasisakė Venecuela ir Kuba. Jei ne aktyviai tai pasyviai Kuba ir Venecuela remia sukilėlius.

Nicaraguos liaudis turi savo garbingų revoliucinių tradicijų.

Aštrios kovos prasidėjo ir kitoje Lotynų Amerikos šalyje — Paragvajuj. Ten įvestas karo stovis ir suspenduotos konstitucinės teisės. Paragvajaus valdžia žadėjo grąžinti konstitucinę santvarką, bet tai buvo tik demagogiškas pažadas. Paragvajaus valdžia sukėlė prieš save darbininkus, studentiją ir žymią dalį smulkiosios buržuazijos. Jau bus kokia penkiolika metų, kaip Paragvajaus konstitucija pasidarrė negyva raidė ir šalis valdoma brutališkais priemonėmis. Pastaromis dienomis neramios žinios ateina ir iš Ecuadoro. Tos šalies val-

ŠYPSENOS

Pasaulinis rekordas

"Jūsų temperatūra šimtas ir du laipsniai", sako gydytojas atletui.

"O koks gi pasaulinis rekordas?" klausia atletas.

Teisingieji, po dešinei

"Broliai ir sesės", tarė kunigas į savo parapijiečius. "Šiandien aš norėčiau pakalbėti apie melagius. Ar daug iš jūsų skaitė Mateušo 69-tą skyrių?"

Beveik pusė iš esančių pakėlė rankas.

"Taigi, į jus aš ir norėčiau kalbėti. Matote, tokie skyrūs visai nėra".

Kiaulės naudingumas

"Kiaulė, mieli vaikučiai", tarė mokytoja į vaikus, "yra labai naudingas gyvylys. Pavyzdžiui, mes naudojame jos kojas dėl košelėnos, plaukus dėl šepetukų, lašinius dėl bekonų. Kas galite pasakyti, kam dar kiaulė naudinga?"

"Mes naudojame kiaulės vardą, kada norime ką nors pažeminti", atsakė viena mergaitė.

džios pranešimuose kalbama apie "plėšikaujančias minias". Bet iš kitų pranešimų matyti, kad ten eina kova už sudarymą liaudies fronto, už apjungimą demokratinių srovių, kad išsikastų iš politinių ir ekonominių sunkenybių. Kalbant apie kovą prieš reakciją ir diktatūrą, negalima užmiršti ir Dominikonų respublikos. Ten ant liaudies užkarta reakcinė Trujilio diktatūra. Jei tą bendrą vaizdą papildyti tuo kas dedasi Argentinoj, tai apie normalę būklę Lotynų Amerikoj negalima nei kalbėti. Daug kur verda ir kunkuliuoja politiniai sukuriai.

— Vilnis

Laiškas iš Floridos

Liaudies Balso skaitytojas, torontietis Ch. Jasutis, rašo trumpą laišką iš Miami Beach, Floridos, kuriame jis sveikina kanadiečius ir sako, kad jo sveikata eina nuolatos geryn.

Draugas buvo susirgęs širdies sušlubavimu, ko pasekos buvo tos, kad viena pusė buvo dalinai paralyžuota. Paralyžius pamažu mažėja ir yra vilties, kad jis visai išnyks. Floridos šiltas oras matyti daug padės jam.

HOLLYWOOD. — Ethel Barrymore, paskutinė garbiųjų aktorių šeimos narė, mirė sulaukusi 79 metų amžiaus.

“Važiuoju Pasiklausyti Baltijos Jūros Ošimo”

Sužinojęs, kad gegužės 29 dieną į Vilnių grįžta žymus Vilniaus mylėtojas ir gerbėjas architektas Vytautas Zemkalnis-Landsbergis, aš nuvykau stotin jo pasitikti.

Kai atėjo Lvovo traukinys ir iš vagono išlipo pražilęs ir truputį praplikęs laukiamas Zemkalnis, jį apspito artimieji, fotografai, o aš stovėjau nuošaliau, laukdamas kol kitį pasisveikins, kol nuėdžius pirmojo susitikimo džiaugsmo ašaros... O tų ašarų buvo nemažai — apsisverkė giminės, riedėjo ašaros ir Vytauto Landsbergio veidu. Sunku susivaldyti, kai po 15 metų vėl tvirtai atsistoji ant numylėtos Vilniaus žemės, susitinki su tiek metų nematytais artimaisiais, sūnum, giminėmis, bičiuliais.

Išvalgi architekto Zemkalnio akis greit pastebėjo ir mane.

— Uždavins? Vincas? — kreipėsi jis į mane.

— Tas pats, — ir mudu puolėme vienas kitam į glėbį, bučiavomės ir apsisverkėme džiaugsmo ašaromis.

— Iš karto pažinau, — pratarė paleidęs iš glėbio, — nors ir pražilai.

Daugiau geležinkelio stotyje kalbėtis neteko. Malonus svečias visų buvo traukiamas, kviečiamas ir greit mašina nuvežtas į “Vilniaus” viešbutį, kur aš po poros dienų užėjau su vizitu.

Kaip žinoma, Vytautas Zemkalnis - Landsbergis į Vilnių atsikėlė 1939 metais, kai tik Tarybų Sąjunga grąžino Lietuvai sostinę. Čia jis gyveno, dirbo vyriausioju miesto inžinierium - architektu ligi 1944 metų vasaros. Tą vasarą hitlerininkai suėmė jo vyresnįjį sūnų Gabrielių ir išvežė į Vokietijos kalinimus. 15 metų sūnaus gimnazisto suėmimas tėvą labai sukrėtė, ir jis ryžosi žūt būt gelbėti sūnų, kuriam grėsė mirties bausmė.

Tėvas išvyko į Vakarų Prūsiją, pavyko organizuoti ryšį su sūnum Landsberg Warte kalėjime, vėliau garsiajame kalėjime Berlin Tegel, o iš čia, Tarybų Sąjungos armijai spaudžiant, hitlerinei armijai traukiantis sūnus buvo pervežtas į Bayreuthą. Tėvas visur sūnų lydėjo ir, pagaliau, sutriuškintus hitlerininkų priespaudą, sūnus buvo iš kalėjimo “gelbėtas”, bet abu liko Vakarų Vokietijoje, amerikiečių zonoje. Pats architektas pradėjo docentauti ir dėstyti architektūros katedroje Tarptautiniame Miuncheno universitete, o sūnus atsidūrė Australijoje. Kai Tarp-

tautinis universitetas buvo uždarytas, amerikiečiai Zemkalniui siūlė vykti į JAV, į Nebraskos universitetą, bet jis atsisakė ir nutarė važiuoti į Australiją pas sūnų.

— Kiek mums čia žinoma, iš Australijos sunku išvykti? Kaipgi tamstai pasisekė? — pasiteiravau.

Tai tiesa. Sunku. Tik man lengviau buvo dėl to, kad aš nebuvau kontraktuotas darbas. Aš buvau laisvai atvykęs.

— Ir kaip ten sekėsi?

— Dirbau savo specialybės darbą. Stačiau, projektavau namus, o ypač parkus.

Išgijau didelės miestų apželdinimo ir parkų tvarkymo praktikos. Gyventi galėjau, tik tėvynės ilgesys kaip kirminas graužė širdį. O čia dar sūnaus Vytyliuko laišakai apie augantį Vilnių, apie kylantį meną, kultūrą. Tarybų Lietuvos gyvenimo suklestėjimas kurstė mane ilgesį ir norą grįžti atgal į Vilnių. Norėjau ir savo indelį įnešti į tą kūrybą.

— O kaip ten kiti Australijos lietuviai? Gal jie užmiršo gimtąjį kraštą?

— Oi ne. Visi su ašaromis akyse prisimena Tėvynę, visi jos ilgisi. Tik ne visi tiki tuo, kas Tėvynėje yra gera ir kas nauja statoma. Yra dar tokių “veikėjų”, kurie agituoja prieš grįžimą, įkalbinėja netikėti bolševikų “propaganda”. Labai gerai, kad iš Tarybų Lietuvos siuntinėjamos lietuviškos knygos. Knyga iš Lietuvos tai ne iševijoje išleista knyga.

— Kas ten Australijoje daugiau iš lietuvių inteligentų gyvena?

— Daug aš nepažinau. Tik prisimenu suvargusį 80 metų senuką Vladą Poželą, Adelaidės mieste tramvajų vairuojantį Pulgį Andriusį ir kitus.

— Kokie pirmieji išpūdziai Lietuvoje?

— Aš labai dėkingas esu “Grįžimo į Tėvynę” Komiteto Lietuvos iniciatyvinei grupei, kuri man padėjo grįžti į Tėvynę. Jau tas mano dėkingumas nusako pirmuosius išpūdzius. Sakyti, kad esu sužavėtas, tai paprasta ir silpna. Esu sužadintas ligi ašarų. Viskas mane džiugina, jaudina. Mačiau jau kiek Vilnių, truputį Kauną. Buvau operos teatre, mačiau “Dalią”, žavi opera. Buvau Valstybinėje Filharmonijoje, negalėjau atsidžiaugti muzikos mokyklos mokinių koncertu. Seniau tokių koncertų Vilniuje nebūdavo.

— Kur ir kaip manai įsikurti?

— Kur — aišku: tik Vil-

Televizijos žiūrovų mylimas dainininkas Tommy Hunter (viršuj, vidury) su grupe muzikantų, kurie vasaros

metu pildys programą ant radio vietoj “Happy Gang”. Programa užvardinta “Tommy Hunter Show”.

N. Chruščiovas Apie V. Berlyno Klausimą

Būnant jam Vengrijoje, N. Chruščiovas buvo užklausintas Vengrijos telegramų agentūros ir laikraščio Nepsabadšak redakcijos apie tarptautinę padėtį. Į tai atsakydamas, tarp kita ko, Chruščiovas pasakė:

Mes tikimės, kad Ženevos užsienio reikalų ministrų pasitarime bus pasiekti susitarimai eile pribrėdusių klausimų. O jeigu jie nebus pasiekti ministrų pasitarime, tai, reikia manyti, būtini susitarimai bus pasiekti viršūnių pasitarime. Visų pirma turi būti priimti nutarimai tokiu svarbiu klausimu, kaip taikos sutarties sudarymas su Vokietija. Tai būtų svarbus žingsnis likviduojant “šaltąjį karą”.

Aš nenorėčiau dabar daryti konkrečias kritines pastabas dėl to, kaip kai kurie Vakarų valstybių atstovai žiūri į šio klausimo svarstymą Ženevos derybose. Susidaro įspūdis, kad kai kurie veikėjai nori pasiekti tokį susitarimą, kad Vakarų Berlyne būtų išsaugotas okupacinis režimas, nori, kad mes praėjus keturiolikai metų pokaro pabaigos pasirašytume dokumentą, pratešiantį okupaciją. Bet argi gali rimti žmonės tikėtis, kad mes sudarysime tokį susitarimą?

Tarybinė vyriausybė ryžosi užsienio reikalų ministrų pasitarimui Ženevoje tam, kad derybos būtų vedamos protingu pagrindu, siekia-

niuje, o kaip — pamatysime. Aš architektas, toje srityje vėl dirbti noriu. Tik tuo tarpu Balys Dvarionas kviečia mane į Palangą pailsėti... Važiuojame paklausyti Baltijos jūros ošimo... Vincas Uždavins

ma susitarti dėl taikos sutarties sudarymo su Vokietija ir okupacinio režimo likvidavimo Vakarų Berlyne. Atsižvelgdami į tai, kad Vakarų Berlyne ir Vokietijos Demokratinėje Respublikoje susiformavo įvairios socialinės sistemos, mes pateikėme pasiūlymą paversti Vakarų Berlyną laisvu miestu, kad nebūtų keičiama ten susidariusi santvarka. Mes taip pat pateikėme pasiūlymus apie būtinas šio laisvojo miesto gyvavimo garantijas. Tarybų Sąjungą joks spaudimas neprivers sudaryti susitarimą, kuris jamžintų okupacinį režimą Vakarų Berlyne.

Kai kurie valstybių veikėjai pareiškia, kad jeigu Tarybų Sąjunga nepriims Vakarų valstybių sąlygų ir nepasirašys susitarimo, kuris faktiškai numato pratęsti Vakarų Berlyno okupaciją, tai neįvyks aukščiausiojo lygio susitikimas. Bet valstybių veikėjams tai nėra rimtas motyvas.

Vyriausybių vadovų susitikimas — tai ne pasilinkiminimas. Jis būtinas siekiant išspręsti pribrėdusius tarptautinius klausimus, kuriuos gali išspręsti tik vyriausybių vadovai. Todėl, jeigu vyriausybių vadovai laiko būtinu išspręsti šiuos klausimus tam, kad būtų išsklaidyti debesy, kurie susidarė valstybių santykiuose, kad būtų praskaidrintas horizontas ir sudarytos tikrai visos sąlygos taikiam valstybių su įvairiomis socialistinėmis-politinėmis sistemomis sambūviui, tai tuomet toks susitikimas įvyks. Jeigu vyriausybių vadovai vadovausis taikos užtikrinimo interesais, tai tame susitikime bus

Ivairyenybės

Smėlis dainuoja

Žmonės, kuriems yra tekę keliauti po rytų šalis, žino, kad dykumų smėlis... dainuoja. Jis dainuoja auštant ir saulei leidžiantis. Smėlis skleidžia moduliuotus, gana žemus garsus, kurie primena violončelės arba vargonų muziką. Šis reiškinys žinomas seniai, tačiau ligi šiol niekas negalėjo išaiškinti jo priežasčių.

Leningrado universiteto profesorius M. Petrovas, ilgus metus studijavo šį reiškinį, keliaudamas po Kinijos dykumas, neseniai paskelbė savo stebėjimų rezultatus. Pasirodo, smėlio dainavimas aiškinamas gana sudėtingu elektrizavimo procesu. Esant žymioms temperatūros svyravimams, t. y. auštant ir saulei leidžiantis, smėlyje esantieji kvarco kristalai tai susispaudžia, tai atsileidžia. Dėl to atsiranda akustinė energija, kuri pasireiškia nuolatiniu garsiniu vibracijų pavidalu. Tos vibracijos keliautojui atrodo lyg dykumų daina.

Didžiausi paukščiai

Didžiausias paukštis žemėje — afrikinis strutis (strausas). Jo ūgis siekia iki 3 m, o svoris — 90 kg. Šie paukščiai neskraido, bet už tai puikiai bėgioja. Dykumoje juos sunku pavyti net arkliu. Stručio kiaušinis sveria daugiau kaip kilogramą.

17-tame amžiuje buvo barbariškai išnaikinti stručiagigantai, kurie buvo dukart didesni už tebegyvenančius savo giminaičius. Yra žinių, kad jų kiaušiniai svėrė net 8 kg.

Smaugliai - auklės

Brazilijoje, gyvačių šalyje, apie šiuos šliužus net gamtos žinovų tarpe yra paplitę siaubingi pasakojimai ir padavimai. Tačiau jie ten ne vien tik siaubą kelia.

Kolonistų namuose, šalies viduje, kaip ir Petropolis koledžiuose ir net Rio-de-Janeiro priemiesčiuose, galima matyti prijaukintus karališkuosius smauglius. Europiečiai, kuriam vien tik nuo žodžio “smauglys” šaltis nu-

(Pabaiga ant 9 pusl.)

galima išspręsti daugelį klausimų. O jeigu tokio noro nebūna, tai, žinoma, vyriausybių vadovų susitikimas neįvyks. Tuomet pasaulio visuomenės pamatys, kas kaltas dėl viršūnių pasitarimo sužlugdyto. Tai, tur būt, nepraeis be pasekmių tiems, kas trukdys išryškėjusį tarptautinės padėties gerėjimą, kas kliudys priimti tarptautinį įtempimą mažinančius susitarimus.

Kaip aš Nustojau Tikėti

J. Ragauskas

(Tąsa)

Bet štai pro bažnyčia jau lekia sunkvežimis, priguldintas pusnuogiai išrengtų aukų — ir vėl klyksmas, vėl šūviai, vėl girdisi grįžtančių girtų budelių blianama daina... Ir vėl atnaujinama sieloje nespėjusi apgyti tikėjimo žaizda, vėl sąmonę degina geliantis klausimas: "Mano dieve, kaipgi tai suprasti?"

Negaliu pamiršti veido jaunos žydės, kuri atbėgo vieną popietį į kleboniją ir, parkritusi ant kelių, bučiuavo mums, kunigams, rankas, maldaudama pagalbos: ji gavusi jau įsakymą vykti į gestapą! Pirmą kartą gyvenime pamaciau sveiko žmogaus akyse artimos mirties siaubą...

Kai tą patį vakarą šūviai amžinai nutildė tos žydės klyksmą, aš klausiau savo dievą:

— Kam gi tu, viešpatie, žiėbei jai gyvybės kibirkštį, kam idiegei jai, kaip ir kiekvienam žmogui, tokį stiprų gyvenimo norą, jeigu leidi sužvėrėjusiems krikščionims taip beširdiškai išplėšti jai tą gražiausią tavo dovaną?!

Biblijoje parašyta: "Dievas yra meilė". Nematydamas tose klaidiose žmonių žudynėse nė krislelio dievo meilės, aš pirmą kartą gyvenime suabejojau paties dievo buvimu.

Ir tikrai, dabar, kai žiūriu atgal į savo praeitį, į tuos pirmuosius vokiečių okupacijos metus, galiu pasakyti:

— Ten, Kupiškio laisvamanių kapinėse, anais šiurpiais vasaros rytais ir kraupiais vakarais kartu su pulkais moterų, kūdikių ir senelių tapo sušaudytas ir mano religinis tikėjimas.

Tiesa, netikinčiu žmogumi nepasidariau iš karto: praėjo dar keleri metai, kol įvyko galutinis religinės pasaulėžiūros krachas. Tačiau karas ir ypač tos žmonių žudynės iš šaknų pakirto mano tikėjimą.

Dievo buvimo klausimas dar ilgokai liko neišspręstas. Iš pradžių aš nagrinėjau antracilės svarbos klausimus. Iš karto atmesti dievo buvimą nesiryžau: man rodėsi, jog dievas vis dėlto yra, teisingiau pasakius — kad jis turi būti. Tačiau jau ėmiau galvoti, kad dievas yra ne toks, kokį jį vaizduoja krikščionybė ar kuri kita religinė konfesija. Samprotavau, kad dievas yra greičiausiai kažkokia nesuvokiama būtybė, kuri nesikiša į žmonių gyvenimą tokiu mastu, kaip apie tai kalba krikščio-

nių religija, nes priešingu atveju pasaulyje ir žmonių visuomenėje tikrai nebūtų tiek visokių negerovių, kurių apstu gyvenime.

Pradėjau domėtis jau ir biblijinėmis nesąmonėmis, prieš kurias kiekvienam tikinčiajam, o ypač kunigui, tenka tiesiog užmerkti akis, norint išsaugoti savo tikėjimą.

Jeigu biblija būtų dievo apreiškimo knyga, galvojau, tai joje nebūtų jokių prieštaravimų, jokių neaiškumų, jokių nesąmonių, jokių šlykštybių, kurių ten yra nepaprastai daug ir dėl kurių pati bažnyčia yra priversta slėpti bibliją nuo tikinčios liaudies akių.

Daugelį biblijos vietų teologai aiškina perkeltine prasme, dažnai patys tarpusavyje nesutardami. Vadina-

si, dievas savo mintis taip giliai paslėpė savo apreiškimo knygoje, kad nė mokyčiausi bažnyčios vyrai nepajėgia jų iššifruoti. Kyla klausimas, kodėl dievas savo mintis taip užmaskavo biblijoje? Ar tam, kad jų nesu- prastų pagonys, o tik jo "išrinktoji" žydų tauta? Bet juk biblija dievo skirta visoms pasaulio tautoms, ne vien žydams. Pagaliau, galvojau aš, biblija pirmiausia skaudžiai suklaidino kaip tik pačią "išrinktąją" tautą, mesijaninės pranašystės biblijoje taip neaiškios, kad jų nesuprato patys žydai! Juk jie išpranašautąjį Kristų atmetė, jo nepripažino mesiju, kitaip sakant, nesuprato paties dievo apreiškimo, per daug gudriai paslėpto Senojo įstatymo pranašystėse...

Žodžiu, aš vis labiau linkau prie nuomonės, kad biblija, tur būt, nė kiek ne dieviškesnė knyga už kitų religijų "šventraščius": koraną, talmudą, vedas ir pan.

Priekabaus kritiko, bet nebe nuolankaus tikinčiojo, akimis pradėjau žiūrėti, tarp kita ko, į pragaro dogmą. Pradėjau sutikti su daugelio "tikinčiųjų" inteligentų nuomone, kad pragaras yra nesuderinamas su pačia dievo sąvoka: jeigu dievas yra be galo geras, jis negali būti kartu be galo žiaurus. Tuo tarpu, jeigu dievas amžina kančia pragare baudžia savo paties sukurtus padarus — bloguosius angelus ir nusidėjėlių sielas, — tai jis yra iš tikrųjų žiaurus dievas.

Atmetus pragaro dogmą, pakimba klausukai ties daugybe kitų krikščionybės dogmų. Dieviškoji trejybė, Marijos nekaltas prasidėjimas, kūnų iš numirusių prisikėlimas, švenčiausias sakramen-

tas, t. y. Jėzaus Kristaus buvimas duonos ir vyno pavidaluose, mišiu auka ir t.t. — viskas darosi nebetikra ir vis labiau nebeaišku.

Kartu iškilo klausimas, kas gi yra ta katalikų bažnyčia, kuri taip autoritetin- gai kalba žmonėms dievo vardu ir savo galybės laikais taip "narsiai" švaistėsi kardų ir ugnimi — vis to paties dievo vardu? Ar ji tikrai yra Kristaus įkurta dieviška įstaiga? Ar kunigai iš tikrųjų yra dievo išrinkti, pašventinti ir ypatingomis malonėmis apdovanoti tarpininkai tarp dievo ir žmonių?

Kodėl dievas negali pats betarpiškai santykiauti su žmonėmis, atleisdamas jiems nuodėmes, teikdamas malones be jokių tarpininkų? Kuo jie geresni už tuos, kuriuos moko, teisia ir baudžia? Juk aš buvau jau pakankamai prisirinkęs faktų, aiškiai bylojančių, kad kunigai negali pasigirti savo dora prieš tikinčią liaudį.

O vyskupai ir popiežiai ar geresni už eilinius kunigus? Buvau įsigijęs jau tiek gyvenimo patyrimo, kad nebetikėjau dvasininkų aukšta morale, nežiūrint kaip rimtai ir įtaigiai jie atrodo, pasipuosę bažnyčios dignitorių insignijomis — šilko juostomis, aukso žiedais ir deimantiniams kryžiams. Kiekviena bažnyčios dvasininke aš išmokau pažinti veikiau gudrų veidmainį, negu žventąjį. O iš bažnyčios istorijos jau žinojau gana liūdny ir per daug žmogiškų dalykų net apie pačius "Kristaus vietininkus" žemėje — popiežius.

Tad ir priėjau išvadą, kad katalikų bažnyčia yra žmonių sukurta įstaiga, kurios pagrindinis tikslas ne religinis, o politinis — stiprinti dvasininkų valdžią tikintiesiems, skleisti savo įtaką "visame pasaulyje ir visose tautose".

Ypatingai mane pikтино dvasininkų suponėjimas, jų atsiribojimas nuo paprastos liaudies, kurios sunkiai uždirbtais grašiais jie sočiai ir prabangiškai gyvena. Juk kunigai, kanauninkai, pralotai, vyskupai ir popiežiai visada gyvena užsidarę privilegijuotame dvasininkų luo- me, o į tikinčią liaudį buvo pratę žiūrėti nuo altoriaus laiptų, iš sakyklos aukštybių. Jei atsiranda vienas kitas "liaudies kunigas", kaip Strazdelis, tai patys dvasininkai iš tokio juokiasi ir jo į savo draugiją neprima.

Ilgą laiką manyje tūnojo iš mažens įdiegta bedievybės, komunizmo baimė ir neapykanta. Tačiau didieji pasauliniai istoriniai įvykiai, kaip Spalio revoliucija, Tarybų Sąjungos stiprėjimas, jos heroiška kova ir pergalė prieš hitlerinę Vokietiją, tarybinės santvarkos atkūrimas Lietuvoje — pamažu,

Ivykiai Apie Kuriuos Daug Kalbėjo ir Rašė

Praėjusią savaitę buvo keletas įvykių, apie kuriuos buvo daug kalbama ir rašoma. Štai jie:

Jungtinių Valstijų senatė įvyko toks dalykas, kokie įvyksta labai retai. Senatas 49 balsais prieš 46 atmetė Lewiso L. Strausso kandidaturą į komercijos sekretorius (ministrus). Pasakysit, kad tai mažmožis, bet JAV gyvenime yra labai didelis.

Straussą nominavo pats prezidentas Eisenhoweras. Pasirodžius kritikai, prezidentas sakė, kad jis neatšauktų savo paramos Straussui net ir tokiam atsitikime, jei pats Straussas norėtų ištraukti savo kandidatūrą.

Ir štai, akyvaizdoje tokios didelės prezidento Eisenhowero paramos Straussui, senatas nepriėmė jo komercijos ministrus. Toks atsitikimas buvo tikrai Calvinui Coolidgeui prezidentaujant.

Toks senato pasielgimas buvo didelis smūgis ne tik pačiam Straussui, bet ir prezidentui Eisenhowerui. Aplamai, visai administracijai.

Reikia atsiminti, kad Straussas buvo jau kabinete

bet užtikrintai keitė mano sąmonę, ir aš pradėjau su- žinoti, kad kapitalizmas — supuvusi ir atgyvenusi sistema, kuriai lemta pasitraukti nuo pasaulinės arenos ir užleisti vietą socializmui.

Dirbdamas Kauno kunigų seminarijoje, aš dar kartą pagrindiniai pergalėjau visas svarbesniasis tikėjimo dogmas ir pagrindinius religinės pasaulėžiūros teiginius, dar daugiau susipažinau su kunigų galvoseną ir gyvenimu; visa tai tik paspartino galutinį mano pasaulėžiūros pasikeitimą.

Praėjo daugiau kaip dešimt metų, kai mečiau kunigystę. Per šį laiką savo akimis pamaciau milžiniškus socializmo pranašumus prieš kapitalizmą, nepaprastus Tarybų Lietuvos laimėjimus ūkio ir ypač kultūros srityse. Mano materialistinė pasaulėžiūra vis labiau tvirtėjo. Baigiau vakarinį marksizmo - leninizmo universitetą, atidžiai susipažinau su dialektiniu ir istoriniu materializmu, apie kurį, būdamas kunigu, beveik nieko nežinojau, ir dėl tos priežasties mano pasaulėžiūros kitimas vyko, palyginti, lėtai ir be sistemos.

Metęs kunigystę ir nutraukęs ryšius su bažnyčia, jaučiuos šisavadvėjęs iš religinio slogučio, kuris ilgai slopino mano sąmonę ir vertė klaidžioti prietaruose.

nuo lapkričio mėnesio. Jis tada buvo paskirtas eiti pareigas, kadangi kongresas buvo išsiskirstęs, be senato ir kongreso sutikimo. Prieš tai Straussas buvo atominės energijos komisijos pirmi- ninkas.

Pereitą savaitę tiesiog audrą sukėlė Kanadoje CBC žvaigždės Joyce Davidson pareiškimas, kad ji, kaip ir dauguma kanadiečių, nepal- so, kad karalienė atvyksta Kanadon.

Karštieji monarchijos šalininkai taip užsiuto ant jos, kad kiti pradėjo daryti užuo- minas. Toronto miesto majo- ras, kuris nepasižymi man- dagumu svečių priėmimuose, tiesiog pareikalavo iš jos, kad ji atsiprašytų. Užklous- tas, ar jis norėtų, kad mo- teris būtų atstatyta iš dar- bo, jis pasakė, kad tai ne jo sritis, bet jo tonas aiškiai sakė, kad jis norėtų matyti ją atstatytą.

Tokį išsireiškimą J. Davidson padarė New Yorke, ant Dave Garroway progra- mos "To-Day" ant televizijos.

Vėliau ji pareiškė, kad ji neketina atsiprašyti, nes nėra už ką atsiprašyti. Ji pa- sakiusi tai, ką jautys, ką jaučia kiti, su kuriais jai tenka susitikti ir kalbėti.

Ji taipgi pareiškė, kad bus dar nemažai nesusipratimų tarp Kanados ir JAV, kol abiejų šalių santykiai pagerės. Kanada yra didelė, nuo- latos stiprėjanti šalis ir tu- rės pasireikšti savistoviau, negu iki šiol.

To viso akyvaizdoje, ji buvo priversta išeiti iš CBC. O gal atleista?

Praėjusią savaitę buvo daug rašyta ir kalbėta ir apie užsienio ministrų kon- ferenciją Genevoje. Daugelis laikraščių atsiliepė į Vakarų taktiką labai kritiškai. Ypa- tingai daugeliui atrodė la- bai netikusi Herterio takti- ka.

Nežiūrint to, kad ameri- kiečiai visuomet šaukė, kad jie neis įderybas, jei bus verčiami grumojimais, Her- teris davė ultimatumą Gro- mykui, kad jis per 24 valan- das atsakytų į Vakarų pa- siūlymus vienu žodžiu: Taip ar Ne.

Nekurių stebėtojų nuomo- ne, toks Herterio pasielgi- mas buvo labai blogas, mu- šas Vakarų prestižą.

Balšoj Baletas, nors ir ne- politinis dalykas, taipgi buvo objektas daugelio kalbų ir net atsiliepimų spaudoje. (Pabaiga ant 12 pusl.)

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Vieną sekmadienį būrys montrealiečių išvažiavo į laukus. Vieni žuvo, kiti šiaip sau gerėjosi gražiais pavasario gamtos vaizdais. Draugiškuose pasikalbėjimuose nepamiršo ir Liaudies Balso, kurio vasarinei paramai suaukojo apie \$400.

Ar nebūtų gerai, jei ir kiti montrealiečiai, kurie dar nėra aukoję, rastų būdus paaukoti sulig išgalės. Galima pasiūlyti patiems arba pridoti aktyvesniems draugams, kurie su mielu noru persiųs jūsų aukas Liaudies Balsui, kuriam šiandien taip reikalingi pinigai. Linotipą taisant susidarė nemažai naujų išlaidų.

Sabatavičaitės draugės su-ruošė jai priešvedybines par-tyją. Jos vestuvės su A. Gurkliu įvyks rugsėjo mėne-
sį.

Apsivedė O. Salalytė su E. Augūnu. Vedybinės ceremo-nijos įvyko Aušros vartų bažnyčioje. Vaisės — jauno-sios tėvų namuose.

Serga K. Pranevičius. Gy-dosi namuose, gydytojo prie-žiūroje.

Kvebeko Mokyklų Direk-torių Asociacijos pasitari-me priimtas pasiūlymas vy-riausybei priimti įstatymą, kad privalomas mokslas bū-tų iki 16 metų amžiaus.

Taipgi buvo priimta rezo-liucija, kurioje raginama vy-riausybė imtis aktyvumo už-sulaikymą atominų bombų

sprogdinimų. Esą patirta, kad Kvebeko provincijoje pie-tinėj dalyje yra daugiau ato-minių dulkių, negu kurioje ki-toje pasaulio dalyje.

Nuo 1949 iki 1958 metų fermerių skaičius Kvebeko provincijoje sumažėjo ant 20,000. Provincijoje dar yra 118,000 fermerių.

Vidutinės fermerio paja-mos per metus \$1,200. Su vidutinėm įplaukom verčiasi 75 procentai fermerių.

1958 metais Montrealo Jacques Cartier tiltas davė pajamų \$2,105,000. Tiltu o-peravimas kainavo \$354,000.

L. P. Lambert už pirkimą automobilio iš nežinomo as-mens nubaustas \$500 ir mė-nesiu kalėjimo.

Federalė valdžia paskyrė \$57,000,000 dėl Montrealo prieplaukos modernizavimo.

Raudonasis Kryžius duo-da šiuos patarimus mont-realiečiams maudymosi mė-gėjams:

Po valgio neiti į vandenį bent 2 valandas.

Vienam niekad neplauky-ti toli nuo kranto.

Nebandyti lenktyniuotis plaukiant, jei neplaukia iš paskos luotelis.

Nemokant gerai plaukti nebandyti duoti ranką sken-duoliui. Geriau paduoti jam virvę, pagali ar ką kitą, kuo būtų galima gelbėti jį.

Nerodyti vandenįje savo gabumų, nes mėšlungis daž-nai ima ir geriausius plau-kikus.

Kvebeko provincijoje kas-met prigeria po 300 asme-nų, daugiausiai gerai mo-kančių plaukti, drąsuoliai.

Montrealo medžių sodini-mo viršininkas pataria lais-tyti prie namų miesto paso-dintus medelius.

Geriausia laistyti vakare apie 6 valandą. Reikia lais-tyti gerai, kad vanduo pa-siektų šaknis.

Georgi Orvit, Maskvos Balsoj Baletu direktorius, pasikalbėjime su laikrašti-ninkais Windsoro viešbuty-je, pareiškė, kad kuomet ki-tais metais bus užbaigta sta-

tyti Place des Arts, tai jo atidarymo programoj daly-vaus Balsoj Baletu artistai.

Nuo balandžio 25 dienos iki birželio 10 dienos pro St. Lambert šliuzą praplaukė 1,375 laivai arba vienas kas 49 minutes.

Kvebeko veteranų konven-cijoje buvo priimta rezoliuci-ja, raginanti vyriausybę pa-kelti pensijas veteranams, sulaukusiems 55 metų am-žiaus ir dėl sužeidimų fron-te netekusiems 35 procentų darbingumo.

Montrealietis

Jeigu Atsiminti, Tai Reikia Atsiminti Viską

N. Aukštuolis

Apie vidurį birželio "veiks-niai", sudarę lietuvių, latvių ir estų bendrą frontą, minė-jo taip vadinamų išvežimų sukaktį. Išvežimų į Tarybų Sąjungos gilumą žmonių iš Pabaltijos šalių. Spaudoj buvo trumpučiai aprašymai. Iš to mes ir sužinojome apie tuos minėjimus.

Kad "veiksniai" mėgsta apie tai kalbėti ir tą įvykį minėti, nėra nieko nauja. Jiems tas suteikia progą pa-murmėti prieš Tarybų Są-jungą. Keista tas, kad į tuos minėjimus atėję kanadiečiai kalbėjo lyg tie nekalti avinė-liai, nieko nežinodami, kas tikrenybėje buvo.

Niekas neginčija, kad Ta-rybų Sąjunga išgabeno iš pa-rončio tam tikrą kiekį žmo-nių. Nėra jokios abejonės, kad autoritetai neturėjo pa-sitikėjimo daugeliu Pabalti-jos šalių žmonių. Buvo ge-rai žinoma, kad sugriuvusių režimų lyderiai slapta mo-bilizavosi laukdami hitleri-ninkų atėjimo. Ir kada hitle-rininkai atėjo, įtarimas bu-vo pilnai patvirtintas.

Galima sutikti, kad pakliu-vo į tuos išvežimus ir nekal-

tų žmonių. Tokiu momentu nebuvo įmanoma išvengti. Bet tas įvykis suprantamo-mis aplinkybėmis.

Tokių išvežimų buvo ir ki-tur. Pavyzdžiui, Kanadoje ir Jungtinėse Valstijose. Bet mūsų ponai neužsiminė apie tai. Savo darbus, matote, ne-malonu minėti.

Kaip žinome, Kanados ir Jungtinių Valstijų autorite-tai išvežė iš Pacifiko pakraš-čių japonus. Man teko kalbė-tis su vienu japonu, kuris gyvena Vancouveryje. Jo šeima turėjo biznį — par-duotuvę. Atėjusi karališko-ji policija nutraukė telefo-no liniją, atėmė radio, au-tomobilių ir suėmusi visą šeimą atgabeno į Ontariją, už tūkstančių mylių nuo Pa-cifiko. Iš japonų buvo atim-tas turtas, namai, kaip iš priešų piliečių, nors daugelis jų buvo gimę Kanadoje. Ta skriauda nebuvo pilnai ati-režimų lyderiai slapta mo-bilizavosi laukdami hitleri-ninkų atėjimo. Ir kada hitle-rininkai atėjo, įtarimas bu-vo pilnai patvirtintas.

Galima sutikti, kad pakliu-vo į tuos išvežimus ir nekal-

kad Kanados vyriausybė ne-pasitikėjo jais. Japonija, ma-tote, buvo kare su Kanada. Tiesa, Japoniją skyrė nuo Kanados didysis Pacifikas, bet Kanados vyriausybė bi-jojo laikyti japoniškus ka-nadiečius prie Pasifiko.

Žinant tai, kas buvo pa-daryta Kanadoje su japo-nais, su vokiečiais ir italais, atrodo labai juokinga, ku-omet kanadiečiai, dar užimą atsakingas vietas valdžioje, ateina į dipukų susirinkimus kalbėti prieš išvežimus iš Pabaltijos šalių, kurios bu-vo tiesiog pafrontėje.

Neįvykus, žinoma, sunku pasakyti, kas būtų buvę, jei, sakysime, priešai būtų buvę visai artį Kanados, bet ga-lima spėti, kad čia būtų bu-vē didesnio "strioko" ir iš-vežimų.

Beje, hitlerininkai su savo talkininkais išžudė 6,000,000 žydų ir milijonus kitų žmo-nių, bet tie "išvežtųjų užta-rėjai" neruošia paminėjimų. Vien Lietuvoje buvo išžudy-ta apie 700,000 žmonių, bet tų žmonių jie nemini.

To viso akivaizdoje, daro-si aišku, kad tie minėjimai, apgailestavimas išvežtųjų, taikoma ne tam, kad jiems gailėtūsi tų žmonių, kurie daugumoje jau sugrįžę, bet tik dėl to, kad pasidaryti po-litinio kapitalo, pakelti bent kiek savo smunkantį "vada-vimo biznį".

Jono Juškaičio Apeliaciją Atmetė

VANCOUVER. — Apelia-cijų teismas atmetė Jono Juškaičio apeliaciją. Todėl jis turės sėdėti kalėjime 8 metus už išžaginimą steno-grafės.

Jonas Juškaitis yra buvęs torontietis. Atsikėlęs čia bu-vo gavęs advokato teisę ir pradėjęs praktikuoti. Vėliau, po 18 mėnesių, teisė buvo at-imta. O vasario 13 dieną teismas nuteisė jį 8 metams kalėjimo už minėtą nusikal-timą.

Apeliacijų teismas taipgi atmetė reikalavimą, kad jo bausmė būtų skaitoma nuo vasario 13. Tokiu būdu, jo bausmė prasidės nuo dabar.

Nuteistasis yra 37 metų amžiaus. Kanadon atsikėlė po antrojo pasaulinio karo.
Rep.

TRAGIŠKAI ŽUVO IGNAS GARŠVA

DELHI, Ont. — Praėjusią savaitę penktadienį tragiš-kai žuvo Ignas Garšva, po-ra metų atgal atsikėlęs čia iš Sudburio. Jis buvo atra-s-tas ant gelžkelio suvažinė-tas. Yra manoma, kad jis nusizudė.

Velionis atvyko Kanadon po pirmo pasaulinio karo. Buvo apie 58 metų amžiaus.

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lo-vų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įren-g-tą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavi-mas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelės Ligoninės ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. - MONTREAL - Tel. VL 5-7623
Valandos: Nuo 3 iki 8 val. vakaro

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELAIR 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Įvairenybės

(Atketa nuo 6 pusl.)

eina per nugarą, sunku suprasti, kaip gali žmogus gyventi nuolatinėje kaimynystėje su tokia nepaprastu naminiu gyvūliu. Ir vis tik smauglys Brazilijoje išgelbsti gyvybę tūkstančiams žmonių, daugiau vaikams. Jis saugo žmogų nuo nuodingųjų gyvačių. Sode, kur yra smauglys, nebūna nė vienos nuodingos gyvatės, net jeigu aplinkui jų knibždėte knibždėtu.

Smauglys švaresnis už bet koki kitą naminį gyvulį. Išsivaizduodami gyvatę, pagalvojame apie slykščią slidžią odą. Smauglio oda, nors ir šalta, bet sausa ir švari. Be to, nė vienas iš naminių sargų nėra toks kuklus, kaip smauglys. Jis maitinasi kartą per du, o kai kada ir per keturis mėnesius. Per ištiesus metus jis praryja ne daugiau kaip penkis triu-

šius. Jis labai prisiriša prie vaikų. Kai tik vaikas išeina iš namų, smauglys lydi jį kiekviename žingsnyje ir saugo nuo nuodingųjų gyvačių. Jis gina žmogų nuo gyvačių įkandimo ir tuose rajonuose, kurių iki šiol dar nepasiekė gyvybę gelbstintis serumas iš Butantano instituto.

Šis mauglių prijaukinimo paprotys perimtas iš indėnų.

Alkoholikai

Pasirodo, kad ir gyvulių tarpe pasitaiko "užkietėjusių girtuoklių". Spirito įtakoje jie, kaip ir žmonės, praranda atsakomybės jausmą. Net darbščiosios bitės, kai įpranta "gerti", visai užmiršta savo pareigas ir neberenka medaus, o skrenda "atsipagirioti". Žinomi atvejai, kad girtos kiaulės, užuosdamos spirito kvapą, išlauždavo degtinės daryklų vartus.

Alkoholiškumą gyvūnų tarpe ilgą laiką tyrinėjo amerikiečių gydytojas M. Priutas. Jis stebėjo šunis, kurie lakstė iš

baro į barą, maldaudami stikliuko viski. Kadangi gyvuliams gauti degtinės yra labai ribotos galimybės, Pritutui pačiam tekdavo vaišinti degtinės mėgėjus. Kartą jis vos nenukentėjo nuo šuns, kuris degtinę lakdavo, kaip vandenį.

Du Kalifornijos universiteto geofizikai tvirtina, kad diena ilgėja. Tai yra, kad žemės sukimasis apie tariamą ašį lėtėja.

Bet ilgėjimas labai mažas. Per 2,000,000 metų ji pailgės tik 2 valandom. Per parą ji pailgėja viena šimtatūkstantinė sekundės dalele.

JAV konsulas Toronte pareiškė, kad Ontarija yra svarbiausia provincija pasaulyje, kas liečia Jungtinių Amerikos Valstijų prekybą.

Pardavimui

Garazius Shell arti Hamiltono miesto ant 53 kelio. Gyvenamas namas 6 kambarių, maisto krautuvė, pertraukimo trokas Towing su auto-

mobilių taisymo įrankiais ir visais baldais.

Del smulkesnių informacijų kreiptis pas savininkus Len garage, Pranskevičiai, R. R. 1, Ancaster, Ont. Telefonas HI. 8-4834, Hamilton, Ont.

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykite telefonuokit ar užeiokit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukite Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio šepų (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington
Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Siuntiniai! iš Hamiltono

Į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI. 5-1724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, siuvamų mašinų ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos, išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Sutelkia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.
WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.
EDMONTONE: — 10803 — 95 St.
VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime muito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiūsim be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau. LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi sverti ne daugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronte sekanciu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W. — LE. 4-7551

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

962 Bloor St. W. Toronto 4, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551

I. PIKTURNA

Prakeiktas žemaitis

Apsakymas

(Tąsa)

— Matyt, perpuvęs, — numojo ranka Pranelis ir nusisuko. Ji apėmė keista baimė: nuo to laiko, kai jūra išmetė visą pažaliavusį, išėstomis akimis broli, į skendinius jis negali žiūrėti.

Bet Ronkus nieko nesiklausė: vieną ir kitą kartą visu ūgiu pasilenkęs, užmetė irklą, kol skenduolis atsitrenkė į laivo šoną.

Blausi rugpiūčio nakties šviesa leido įsižiūrėti, jog tai buvo jūreivis, persirišęs gelbėjimo juostomis. Todėl ir laikėsi paviršiuje.

Tylėdami įkėlė žmogų į laivą. Gyvybės ženklų nerodė. Pranelis nubėgo atšinešti savo kišeninio žibintuvo, o Skersys čiupinėjo pulsą.

— Jei mirė, tai dar neseiniai, — nusprendė jis.

Kai Pranelio lemputė apšvietė veidą. Skersys pastebėjo vieną metalinę sagą pakaklėje, po gelbėjimo juosta. Saga žybtelėjo, it žvaigždutė vandenyje, bet tuojau užtemo. Skendinį nunešė į kajutę — mažytę, iš lentų sukalta pastogė, dengiančią laivo motorą.

— Gal gyvas, — pasakė Ronkus, — ko gero atgaivinsime.

Vyrai įkūrė motorui kaitinti lempą, sunėšė kailinius, o Skersys pakišo kelį po jūreivio pilvą ir tokiu būdu stengėsi išvaryti vandenį. Pranelis buvo girdėjęs, kad reikia liežuvį ištraukti, bet Skersys jo nesiklausė, nes atrodė, kad žmogus jau pradėjo rodyti gyvybės ženklus.

Netrukus Skersys apsidžiaugė — pasitvirtino abu spėjimai. Jūreivis atsigavo, o sagoje tikrai buvo išpausta penkiakampė. Atgaivintasis apšilo, sumurmėjo kažką, pavartė balzgamus akis, bet veikiausiai nieko nematė, todėl vėl užsimerkė.

— Rusas, — pasakė Pranelis, apšviesdamas lempute mundurą, bet Skersys taip apžvelgė, kad šis tuoj užgesino žibintuvėlį ir užklojo nelaimingąjį atsineštais kailinukais.

Visą naktį pakaitomis būdavo žvejai; lempa šildė kajutę, bet jūreivis kaip reikiant atsigavo tik paryčiu. Ar nuo to, kad pradėjo dirbti motoras, drebindamas tiliaudas, ar pakankamai pašilęs buvo. Jis apsidairė išsigandusiomis, melsvomis, it vandenį išmirkusiomis akimis, susnibždėjo "frie", bet kai žvejai pasiūlė karšto vandens ir duonos riekę, nu-

sišypsojo ir ėmė grabaliotis apie kailinius.

Skersys suprato ir parodė jam apdžiūvusį mundurą su blizgančiomis sagomis.

— Spasibo, tovaršči, — tik tiek pasakė jūreivis, nes vėl sunkiai nusiviro galva. Skersys pakišo ranką po jūreivio galvą, pakėlė jį veidu į šviesą, o Ronkus iš butelio lašino burnon karštą vandenį, kaip mažam vaikui.

— Sakiau, vyrai, degtinę kaip vaistus reikia nešiotis, — murmėjo jis.

Pranelis ištraukė iš kišenės baltame popieriuje suvyniotą sumuštinį, matyt, mamos sutaisytą, ir atkišo jūreiviui. Šis jau šypsojosi akimis, ir atsilaužė pirštais duonos.

Kol žvejai darbavosi prie ūdų, svečias sėdėjo kajutėje, nepakeldamas galvos, neišidamas į orą. Matyt, sunkios mintys užgulė. Ronkus stovėjo prie vairo ir koja valdė motoro sparnus, retkarčiais žvilgtelėdamas į kajutę, bet prakalbinti nedrįso. Rusiškai galėtų susikalbėti, bet reikalingų žodžių kalbai neatsirado.

Kada Skersys su Praneliu baigė suimti ūdas, Ronkus vis tik neiškentė nepasakęs jūreiviui, kad nenusimintų, nes vokiečiui jo neatiduosią.

— Dėl visa ko persirenkite žvejų drabužiais, — pridūrė jis.

Jūreivis tylėjo ir žiūrėjo į Ronkaus veidą.

— Kaip tavo vardas? — Ronkui pasirodė, kad šis žmogus labai matytas.

— Andriej, — atsakė jis.

— Kak i naš, — rusiškai paaikšino Ronkus, — ir mes turime Andriejų. Andrius vadinasi.

— Andriau, ei Andriau! šūktelėjo jis Skersui. — Tas žmogus tavo vardu.

Skersys buvo užsiėmęs ūdomis ir neatsiliepė, o gal per motoro tarškėjimą neišgirdo.

— Jūs lietuviai? — dabar jau jūreivis prakalbino.

— Žemaičiai lietuviai.

— Niekada nebuvau jūsų krašte.

— Štai ir pasisvečiuosi.

Andriejus pakėlė akis nesuprasdamas, bandė nusišypsoti, bet išėjo skausmingai, vėl nuleido galvą. Ir Ronkus suprato netaip pasakęs.

— Mes tave laikysime savu. Supranti? Greital "frie kaput", ir tu grįši sveikas namo, — aiškino kaip išmanydamas. Geras vyras, matyt iš karto, jaunas dar, bet

protingas. Ronkus norėjo daugiau ką pasakyti, bet tie žodžiai lyg tyčia užkrenta, kai reikia, ir neiškabinsi.

— Ženotas? — dar prisiminė rusiškai.

— Ne.

— Motina yra?

— Yra.

— Ir tėvas?

— Ne. Žuvo fronte. Prie Kronštato.

Apie Kronštata Ronkus girdėjo iš seniau, tik tokiu momentu daugiau klausinėti atrodė nepatogu. Koks žmonių gyvenimas: vieniems karas tėvus atima, kitiems vaikus suėda. Lūkia dabar močia sugrįžtant, gal tą vieną teturi.

Kai motorlaivis pasuko į krantą, žvejai nesitarę nusprendė, jog geriausia jūreivį palikti pas Ronkų. Gyvena jis vienas, arčiausiai priplaukos, dar Leopoldo drabužis koks atsiras.

Į valgomą nutarta išeiti triše. Pranelis kol kas pasiliks kajutėje ir grįš į namus temstant, lyg laivą aptvarkęs. Tuo labiau, kad Andriejus apsilviko Pranelio kailinukais, kurie jam labai tiko, užsimaukšlino jo ausinę kepurę, — motina apsipazintų.

Tą pačią dieną, džiaunant ūdas, į Ronkaus kiemą įvirto policininkas su vokiečiais.

— Rusų jūrininkų nematėte?

— Mačiau, — atsakė Ronkus.

— Kur jie?

— Po šuns uodega, — piktai drėbtelėjo ir pats nusigando. Juk tikrai rūsyje, ant kurio dangčio dabar sėdėjo šuva, buvo paslėptas Andriejus. Laimė, vokiečiai nesusiprotėjo — popiet buvo.

Visą tą dieną ir dar kitą policija bėgiojo po kaimą, kvotė žvejus, pistoletus kaisiojo į panosę... Paaikškėjo, jog iš pašauto katerio išsigelbėjo du, kiti išgaudyti jūroje.

Ronkus juokėsi — tomis dienomis sprogo juoko gysla, ir jis negalėjo atsidžiaugti, matydamas idūkusių vokiečius. Jie taip įsiuto, tarytum vienas jūreivis gali patį Hitlerį pasmaugti.

Kaimynai žvejai, matę juodo ir balto, nelabai pabūgo geležies kvapo; jei ir būtų žinoję ką, vargiai pasakytų vokiečiui.

Vakarais Ronkus užkabindavo virtuvės langą senomis burėmis, ir abu, susėdė prie stalo, kalbėdavosi iki išnaktų. Pradžioje atrodė, kad jūrininkui atsibos toks gyvenimas, pasilgs saulės šviesos, jūros platybės ir eis prašytis vokiečių malonės. Tačiau kuo toliau leidosi į kalbas Andriejus, ku daugiau Ronkus rusiškai ėmė suprasti, o tas lietuviškų žodžių pramoko, pamatė, jog Andriejus ne iš tų.

Kartą, plaudami indus po vakarienės, vyrai pritrūko

žodžių. Ronkus, ilgai žiūrėjęs į jauną rusų vaiko veidą, neiškentė nepaklauses.

— Tur būt, partinis būsi?

— Nupartinis, — atsakė jis, — bet komunistas grynas. Tetušis revoliucijoje dalyvavo, ponus nuo darbo žmonių sprando vertė, kitoks ir aš nebūsiu!

Ronkus nejuociom prisiminė Leopoldą. Tas irgi dar direktorium nebuvo paskirtas, o keturiadsėimtaisiais, pamatęs raudoną vėliavą prie valsčiaus, pasakė:

— Ta vėliava, tėvai, vargšų krauju nudažyta. Kas ją nuplėš, to rankos nudžius. Nedovanos tokiam žmonės.

Nebuvo kada Ronkui supaprasti viską — pasaulio durnoj galvoj nesutalpinsi — bet Leopoldo ir Andriejaus tiesa buvo viena, tegu jie ir nepartiniai.

Tą naktį Ronkus nesudėjo akių, visas gyvenimas kaip kino ekrane prabėgo lubose. Nuo menkių galvų, kuriomis maitinosi žvejai visą amžių, nuo lopais pajudusių burių ir krantan išmestų skenduolių — nebuvo to rudens, kad neprarytų jūra žvejo — iki naujų motorlaivių, naujos žuvynės. Ir dieji tinklai, kuriuos turėjo vilkti nauji motorai, išsikleidė Ronkaus akyse. Tur būt, pasakoje tokiais aukišnes žuvis pagaudavo.

Tokios įkyrios ir keistos mintys maudė, kol rytmečio saulė įspindo pro langą ir nubraukė nuo lubų vaizdus. Tik neišdilo jie iš galvos. Ir papildymyje Ronkus ilgai įtikinėjo Skersį, kad reikia Andriejų su partizanais suvesti. Bet šis tik gūžčiojo pečiais.

— Bračeliau, tokie dalykai greit nesidaro.

Prabėgo diena kita ir kaip banga vėjo genama sutūrho smėlyje, o Andriejus veltui blaškėsi rūsyje, it paukštis narvelyje.

Kartą, einant papildimiu, prie Ronkaus prisigretino vokiečiai auksiniais dantimis, vilkinu šunimi vedinas, ir nei iš šio, nei iš to pavaišino žveją cigarete. Ronkus pastebėjo, kad vokiečiai minkštesnis už vatą. Meiliausius žodžius gargaliuoja, girdi, Ronkus geras žmogus, seniai pažįstamas visiems, žmogus gerbiamas, todėl neleis, kad dėl kažkokio rusų jūreivio visas kaimas nukentėtų. Kalba, kalba, Ronkus vienos cigaretės nebailgia, šis kitą siūlo, popierines, aitrrias, o vokiečio burna pilna aukso žiba, kaip smako nasrai ugnimi.

— Mes jam nieko, paklausinėsim ir išsiūsim į stovyklą, — aiškina vokiečiai. — Žinoma, kad jis čia, bet norim geruoju.

— Žinai, tai pasiimk. Po šuns uodega, sakiau, — atšovė Ronkus.

Užvirė vokiečiai, pamėlynavo visas. Išbėgo į priekį ir pasišokėjęs kirtu Ronkui į veidą.

— Verfluchter žemait! — suriko virpėdamas iš pykčio.

Ronkus ne iš tų, kurie leidžia kiekvienam suskiui braukti per veidą. Bet šį kartą jis tik sukando lūpas iki kraujo ir nuėjo virvėmis nešinas, net žvilgsniu savo pykčio neišdavė. Ateis laikas, pagalvojo Ronkus, skolingas neliksiu.

Tas laikas atėjo visai nelauktai. Skersio motorlaivį jūroj pasitiko žvejų valtis ir perdavė, kad vyrai saugotųsi nes vokiečiai, iki pamatų krėsdami kaimą, Ronkaus rūsyje surado rusų jūrininką ir dabar laukia šeiminingo. Andriejus jau antra diena kabo ant karų Ronkaus kieme galva žemyn.

— Pakorė... — vien lūpomis be balso pakartojo Ronkus ir pažvelgė į vyrus, ar visai taip suprato.

Niekas nepratarė žodžio. Atrodė, kad ta pati mintis sustingo pusiau pravertose burnose. Pranelis nusisuko ir persivertė per laivo kraštą. Skersys buvo beinašas prie Ronkaus, norėjo kažką sakyti, gal raminti, bet, pamatęs jo veidą, paliko stovėti, viena koja įsispyręs į laivo bortą. Ronkus ketino kažką pasakyti, bet nesakė — burna neklusė. Norėjosi rekti, bet jis tylėjo; žiūrėjo į apsiverkusį Pranelį, o matė Andriejų.

— Tai tokie, gyvatės, — tiek tesumurmėjo jis ir koja nuspaudė greičio rankeną. Kaukdamas motoras stumtelėjo laivą į priekį, vos kaimynų valtelės neapvožė. Versdamas paskui save vandens taką, Ronkaus valdomas motorlaivis pasuko į Latvijos pakrantę. Skersys stovėjo kaip įkalta, be vieno žodžio, tik Pranelis šlaipiomis akimis žvelgė į laivo sušiauštą verpetą.

Krante vyrai atsisveikino, "lig pasimatymo", atsibučiavo, dar Skersys į ausį spėjo pakuždėti, ką sužinojęs apie partizanus, ir nuo to laiko Ronkaus niekas nebematė Plovėjų valgume. Tik vėliau pasiekė žinios, kad paliai latvius veikia partizanų būrys, vokiečiams įvaręs tiek baimės, jog, išgirdus žodį "verfluchter žemait", jiems ima drebėti kinkos. To partizanų būrio vadas buvo Ronkus.

Kada karas baigėsi, Ronkus grįžęs susilpėdė sau trobelę kopų pevelyje, o kieme du beržinius kryžius pastatė: Leopoldui ir Andriejui.

Jis liko toks pat tylus, romus, tik galva visa balta kaip suplakta bangos puta. Jis pasakoja, jog be reikalo savo gyvenime musės nėra palietęs. Bet jeigu...

Mokslo Klausimais

Kometų mįslė

Kometos — nuostabūs dangaus kūnai. Greit keičiančios savo padėtį danguje uodeguotos žvaigždės pritraukia visų dėmesį.

Nustatyta, kad dauguma kometų, kaip ir planetos, yra Saulės sistemos nariai, sukasi aplink Saulę, jos traukos veikiami. Tačiau jų skriejimo takai — orbitos — labai savotiški. Jei planetos skrieja aplink Saulę elipsiais, labai panašiais į apskritimą, tai dauguma kometų turi orbitas labai išėsto elipsio pavidalo ir artimas parabolę. Artimiausias Saulei orbitos taškas vadinamas periheliumu, o tolimiausias — afeliu. Kometų periheliumai būna, palyginti, arti Saulės. Yra žinoma kometų, kurios praėjo taip arti Saulės, kad net perskrodė jos vainiką, pavyzdžiui, ryškios 1843 ir 1882 metų kometos. Tuo tarpu afelyje kometos nutolsta nuo Saulės kartais milijardu kilometrų. Tokia milžiniška orbita kometos apeina per labai ilgą laiką, skaičiuojamą tūkstančiais ir net milijonais metų.

Tiesa, ne visos kometos turi aukščiau aprašytąsias orbitas. Yra kometų, kurios vadinamos trumpaperiodinėmis ir turi orbitas, savo pavidalu artimas planetų orbitoms, o jų apsisukimo aplink Saulę periodas sudaro kelis ar keliasdešimt metų. Tačiau tokios kometos nerįškios ir negausios.

Kometos išvaizda priklauso nuo to, kokiam atstume nuo Saulės yra jos perihelis. Jei perihelio atstumas yra didesnis kaip 2 astronominiai vienetai (astronominis vienetas AV yra vidutinis Žemės atstumas nuo Saulės — 149 mln. km), kometa uodegos neįgauna ir matoma tik pro teleskopus, kaip miglotas viduryje sutankėjęs debesėlis. Tokia, pavyzdžiui, buvo 1958 m. pirmoji kometa, kurią rado Burnhamas. Tačiau jei kometa prieina prie Saulės arčiau už žemę, ji įgauna labai būdingą visoms ryškiosioms kometoms uodegą. Uodega, paprastai, tęsiasi nuo miglotos galvos į priešingą Saulei pusę. Kartais kometos turi ne vieną, o kelias uodegas. Antai, praėjusių metų Arendo-Rolano kometa turėjo 3 uodegas, o 1947 metų Diržioji Pietų kometa turėjo net 5 uodegas. Ryškių kometų galvos centre, paprastai, matomas žvaigždės pavidalo branduolys.

Kometos — milžiniški dangaus kūnai. Pavyzdžiui, Arendo-Rolano kometos galvos skersmuo buvo apie 270-000 km, o tai sudaro apie 3/4

Mėnulio nuotolio nuo Žemės.

Jos uodega buvo nusitęsusi 30 milijonų km. Kartais kometos galvos skersmuo prilygsta net Saulės skersmeniui (apie 1 milijoną km). Tačiau kometų masės nepaprastai mažos. Prancūzų astronomas Babine yra taikliai išsireiškęs, kad kometos — tai "matomas niekas". Iš tikrųjų, nustatyta, kad didžiausių kometų masė yra apie 10 trilijonų kartų mažesnė už Žemės masę. Kometos medžiaga labai reta. Per jos uodegą ir net galvą persišviečia žvaigždės. Visa kometos masė susikongcentravusi mažame branduolyje, kuris matomas galvos centre. Tikslūs matavimai parodė, kad kometų branduoliai turi maždaug kilometro didumo skersmenį. Vadinasi, palyginus juos su milžiniškomis kometos galvomis, yra nepaprastai maži.

Kas gi yra tie nuostabūs uodeguoti dangaus kūnai? Pagal vieno amerikiečių astronomo 1950 m. sukurtą modelį, kometos branduolį sudaro į ledą sušalę vanduo, amoniakas ir metanas, kurie "užteršti" meteoritinių dulkių priemaisų. Kometa-ledkalnis šimtus ir tūkstančius metų pamažu keliauja savo orbita beveik absoliutaus nulio temperatūroje. Artėjant į perihelį, maždaug 10 AV atstume nuo Saulės, pradeda jaustis kaitinimas. Į Saulę nukreiptos ledkalnio dalies temperatūra pakyla, ir sušilusios dujos pradeda garuoti. Aplink ledkalnį susidaro didelis peršviečiamas apvalkalas. Tuo laiku kometa ir pastebima iš Žemės kaip silpnas miglotas debesėlis. Kometai artėjant prie Saulės, garavimas stiprėja ir pastebimai didėja galva, pasiekdama kelis šimtus tūkstančių kilometrų skersmens. Iš ledkalnio srovėmis veržiasi įvairios dujos, kartu išnešamos meteoritines dulkes. Ultravioletiniai Saulės spinduliai suskaldo dujų molekules ir jas jonizuoja. Iš amoniako, metano ir kitų dujų susidaro nepastovios molekulių grupės, turinčios daug laisvos cheminės energijos. Ši energija išsilaisvina gausių sproginų metu. Tada iš branduolio išmetama dar daugiau dujų ir dulkių. Išmestas daleles veikia Saulės šviesos ir įelektrintų dalelių slėgimas, ir jos juda tolyn nuo Saulės, sudarydamos uodegas. Kometai praėjus perihelį, viskas kartoja atvirkščia tvarka. Kometa tolsti nuo Saulės ir branduolys vėsta, sproginiai liaujasi, sumažėja garavimas, pagaliau išnyksta uodega ir mažėja galva. Kometa vėl virsta šaltu ledkalniu, pamažu grimz-

dančiu į absoliutinio nulio šaltį.

Iš kur atsirado šie keisti ledkalniai, skriejantieji tokiomis orbitomis? Per pastarąjį šimtmetį sukurta daug įvairių hipotezių, kurios bando vienai ar kitaip aiškinti kometų kilmę ir dabartinį jų pasiskirstymą. Dabar plačiausiai paplitusi dar praeitame amžiuje Olberso iškeltoji hipotezė. Pagal ją, kometos susidarė kartu su asteroidais ir kitais mažaisiais Saulės sistemos kūnais sproguose planetai, kuri kadaise skriejo tarp Maršo ir Jupiterio. Didėsnes šios planetos skeveldros sudarė asteroidų šeimą, o mažesnieji medžiagos gabalai buvo išmėtyti sproginio jėgos į Saulės sistemos pakraščius.

Olandų astronomas Oortas papildė ir išvystė šią Olberso hipotezę. Pagal Oortą, mažieji sproguosios planetos likučiai sudarė didžiulį kometų debesį, kuris dabar iš visų pusių supa Saulę. Šiame debesyje kometos skrieja elipsiais, kurių periheliumai yra didžiųjų planetų atstume, o afeliai nutolę iki 100,000 AV nuo Saulės. Tokiu būdu, šio debesio kūnai niekada neprieina prie Saulės arčiau Jupiterio ir todėl visą laiką būna užšalusioje būsenoje. Kai tokia kometa nueina į savo afelį, nutolusį dešimtis ir šimtus tūkstančių astronominių vienetų, ją ima veikti kaimyninių žvaigždžių trauka, kuri pakeičia kometos orbitą ir kartais nukreipia ją į vidines Saulės sistemos sritis. Kaip tik tokias kometas mes ir stebime kaip "naujas". Jos pirmą kartą per visą savo egzistavimo laikotarpį priartėja arti prie Saulės, įgaudamos ilgas uodegas.

Dalį ilgaperiodinių kometų išminėtojo debesio paveikia Jupiterio ir kitų didžiųjų planetų trauka, ir jų orbitos taip pat būna pakeičiamos. Jos virsta trumpaperiodinėmis kometomis.

Visiškai kitaip kometų kilmę aiškina tarybinis astronomas S. K. Vsechsviatkis. Pagal jį, kometos buvo ir yra išmetamos iš didžiųjų planetų ir jų palydovų vulkaninių išsiveržimų metu. Tačiau ši hipotezė turi mažą šalininkų tiek tarybinų, tiek užsienio astronomų tarpe.

Kometų kilmės klausimas yra aktualus ir įdomus. Jo išsprendimas, gal būt, padės išspręsti kitas ne mažiau svarbias kosmogonijos problemas.

V. Straizys

BUCHARESTAS. — Rumunijos sostinei Buchareštai sukako 500 metų. Dabar jame gyvena 1,300,000 žmonių.

Miesto taryba nutarė iki 1965 metų pastatyti 100,000 apartamentų.

Ivairiais Klausimais

Apie partijas

Konservatai, laimėję 71 vietą Oitarijos seimelyje, džiaugiasi, kad Ontarijos žmonės stovi su konservatais. Tikrenybėje, tai Ontarijos žmonės didžiumoje prieš konservatus. Sudėjus visų kitų partijų balsus kartu, opozicinės partijos gavo daugiau balsų, negu konservatai.

CCF, kaip žinote, išrinko vos 5 atstovus. Bet pagal balsų skaičių, ji turėtų turėti trečdalį konservatų atstovų.

Tokiai rinkiminei sistemai veikiant, kokia dabar Ontarijoj yra, valdo ta partija, kuri neturi didžiosios žmonių pritarimo. Jeigu atstovai būtų renkami proporcingai, pagal balsų skaičių, tai pasidalinimas vietomis seimelyje būtų visai kitoks. Be kitų, būtų keli atstovai ir nuo Progresyvos Darbo Partijos.

Nuo 1946 metų televizija atėmė iš kinoteatru du trečdaliu žiurovų. Daugelis kinoteatru užsidarė dėl stokos lankytojų. Kiti dar laikosi, bet labai sunkiai.

Kinoteatrai bandė kovoti su televizija. Jie įtaisė didelius ekranus, rodo spalvotus filmus, bet ir tas nedaug padeda. Išrodo, kad žmogus geriau žiūri mažučio ekrano, bilinge tik nereikia eiti iš namų.

Pastaruoju laiku kinoteatrai sugalvojo naują būdą žiurovams susigrąžinti. Jie nori pasiekti žiurovus namie, su ta pačia televizija. Štai

kaip jie mano padaryti:

Televizijos imtuve įrengia prietaisą, kurio pagalba je savininkas gali, įmetęs tam tikrą monetą, gauti programą iš kurio nors kinoteatro. Ta programa į namus bus siunčiama vielomis, tad ją gaus tik tie, kurie turės savo imtuve atitinkamą prietaisą ir bus sujungti vielomis.

Tas įrengimas kainuos apie \$5.00, nors faktinai jis kainuoja \$85.00. Nebus jokių metinių ar mėnesinių mokesčių. Bet norint naudotis kurio nors kinoteatro programa, reiks įmesti monetą į aparatą. Kitaip sakant, reiks mokėti įrangą, tik ne kinoteatre, o namie.

Toronte tokia sistema pradėsianti veikti apie naujus metus. Pirmiausia bus įrengta Etobicoke priemiestyje. Famous Players Canadian Corp. Ltd. pasirošius išleisti \$1,250,000 įrengimui tos sistemos.

Anglijoje esą atrastas būdas perduoti televiziją kabeliais. Londoniečiai gali matyti karalienės vizito filmus už valandos po įvykių.

Kanadoje, ruošiamasi prie įrengimo taip vadinamų bendruomeninių antenų. Pavyzdžiui, Londone norime įrengti bendruomeninę anteną, kurios pagalba žiurovai galės gauti programas iš Erie, Clevelando ir Detroito. Bet kas norės naudotis ta antena, turės, rodos, mokėti \$4 į mėnesį.

N. A.

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

951 QUEEN ST. W. — Toronto — Empire 3-0681

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LL 46917

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms,

Laidotuviams ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

Montrealo ir apylinkės nuoširdūs pažangios spaudos rėmėjai padarė tikrai gražų šuolį pirmyn sukėlimo vasarinės paramos dėl Liaudies Balso. Jie ten sudėjo \$395.00 aukų.

Po \$20.00 aukų: Petras Suplevičius ir Chas. Martinus.

Po \$15.00 aukų: B. Kvietinskas, J. Urbanavičius, Paukštys, Helena ir Bevardis.

Po \$10.00 aukų: Westmonto Jurgis, M. M., J. V. Knystautai, A. M. P., S. Doveika, S. Pečiulaitis, V. Rimavičius, J. V. Verbylai, Dy-pukas, J. A. Brakniai, T. Z. Juozelaičiai, K. Antanovas, J. E. Petrauskai, A. Verdunas, J. Lesevičius, L. P. Kisieliai, Vasaris, Montrealiečiai ir M. Spaičys.

Po \$5.00 aukų: B. E. Juračiai, Daržininkas, J. O. Verbylai, Thony, P. Trečio-

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
12 Richmond St. E.

Ofiso tel. EM. 6-9591
Res. — HU. 3-1232
Toronto

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriskų ir Moteriškų Rūbų Stovykla

Talpi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

BEAVER

SHELL SERVICE STATION

Ir Užkandžių Baras

Hway 11, R. R. 3,

Oriila N., Ont.

Prašome sustoti dėl geso ir užkandžių

Savininkai S. S. Zostantai

Telefonas: FA. 4-6831

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

347 COLLEGE ST. — TORONTO

Telef.: LE. 6-1429

Talpi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

kienė, J. Sartanavičius, P. Bendžaitienė, J. Šarskis, A. Samsonas, V. Sapkauskas, M. Gudienė, Kazakevičiai, K. Radeckas, M. A. Paragiai ir Mockevičius.

Biznierių aukų \$6.00; M. Kaušpėdienė \$4.00 T. Šarskis \$3.00 ir Marytė \$2.

Aukus prisiuntė J. Lesevičius.

Ona Raskevich, Bellevue, Alta., atsinaujindama prenumeratą paaukojo \$5.00 ir už \$3.50 užsisakė knygų.

J. Urbanavičius, Montreal, prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų.

P. Gavenas, Vanessa, Ont., pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo J. Rudoko, iš Harriely, \$2.00 aukų.

V. Kirvela, Detroit, Mich., pridavė atnaujintų prenumeratų.

Balys Poškus, Toronto, mums rašo: "Negalėdamas dalyvauti Liaudies Balso piknike, čia siunčiu \$10.00 aukų. Tik dvi dienos prieš pikniką sugrįžau iš ligoninės, kur turėjau apendiko operaciją, tad dar nesu tiek stiprus, kad galėčiau dalyvauti piknike." Tai ar gali kas nuoširdžiau atsilipti link Liaudies Balso. Mes nuoširdžiausiai linkime drg. B. Poškui laimingiausiai pasveikti.

J. Greblick, St. Petersburg, Fla., prisiuntė Liaudies Balso paramai \$10.00 aukų.

Jonas Kaškaitis, Newark, N. Y., užrašė naują prenumeratą Lietuvon.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

J. Beržinis, Hartford, Conn., \$1.00;

H. Thomas, Hingham, Mass., 50 c.;

B. Petraitis, Baltimore, Md., 50 c.;

K. B. Karosas, San Leandro, Calif., 50 c.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas, širdingai ačiū.

Administracija

Net ir Maikio Tėvas Šaiposi iš "Vaduotojų"

Kai Amerikos lietuviai, pražilę seneliai politikieriai su kunigais ir su iš Lietuvos pabėgusiais dipukais — buvusiais Lietuvoje ponais valdininkais, susidėję kauli-ja pinigų iš savo tautiečių, neva dėl "Lietuvos iš bolševikų išlaisvinimo", tai net Keleivio "Maikio" tėvas išfigeravo, kad nei su surinktomis aukomis, nei su maldomis nebus galima Lietuvos iš bolševikų išvaduoti.

Girdi, norint Lietuvą iš bolševikų atimti, reikia suorganizuoti lietuvišką armiją. Jis, "Maikio" tėvas, galys būti tos armijos generalu.

Ar tai bereikia didesnio pasišaipymo iš tų "vaduotojų", kad jau net pats dipukas Keleivio redaktorius ponas Sanda tokį pasišaipymą iš vaduotojų jiems pasiškino?

Matyti, kad ir Keleivio redaktorius ponas Sanda pradeda suprasti, kad iš tų pelų nebus grūdų.

Keleivio Skaitytojas

IVYKIAI APIE KURIUOS BUVO DAUG RASOMA

(Atkelta nuo 7 puslp.)

Darbo žmonių valstybės baltininkai sužavėjo savo pasirodymu dešimtis tūkstančių žiūrovų Toronte ir Montreale. Jie buvo jau išvykę, o žmonės vis dar kalbėjo.

Visi kritikai, su mažomis išimtimis, gyrė Balsoj Bala. Gerai vedamas, gabūs šokėjai. Ulanova ir Plisetskaja pasirodė esančios pasaulinio masto balerinos. Ir aplamai, tokio gero baleto Torontas nėra matęs.

Beveik tuo pat laiku Toronte, Radio City kinoteatre, pradėjusi eiti tarybinė filma "Gervės Skrenda"

taipgi atkreipė į save kritikų atydą. Tai filma, kurios negalima praleisti nepamačius, kaip vienas kritikas išsireiškė.

Reikia atsiminti, kad ta filma laimėjo pirmą prizą Cannes filmų parodoj, kurio-

je buvo parodyta 80 filmų iš viso pasaulio.

Stebėtojas

Palaikykite Tuos Biznierių,
Kurie Skelbia
LIAUDIES BALSĄ

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E.

TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Consumers Gas Co.

Autoritetizuotas Dyeris

Vandens ar oro pečiai iki 5 metų išsimokėjimui prie gazo sąskaitos.

Vandens tankai gazu \$1.75 mėnesiui renduojami. Vasarnamiams vandens tankai 5 gal. karšto vandens į 20 minučių automatiškai.

Alyva ar gazu pečiai iki 5 metų išsimokėjimui. Pirtis (steam bath), 100% automatiška, — priinama kaina galime įrengti jūsų namuose.

Pečius, tankas, pirtis, radiatorius siunčiame į visas Kanados provincijas.

Skambinkite ar rašykite:

Rose Heating - Tinsmith Co.

723 Gerrard St. E.

Toronto 8, Ont.

Tel. HO. 6-1623

Savininkai E. J. Zaleckiai

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

141 FIRST AVE.

Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantuotas — Priinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE.

Tel. LE. 2-5191

Toronto

Automobilių Radiatorių Reikalais

Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RO. - Toronto - RO. 6-1509

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

Savininkai A. A. Gužauskai

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras

Suite 403 455 Spadina

Ofiso tel. WA. 2-6111

Res. — CL. 1-0651

Toronto